

İNSAN • TOPLUM • KÜLTÜR

DERGİ 1868 • ŞUBAT 2023 • SAYI 39 • FİYATI 25 TL

1868

ISSN: 2687-4571
9 772687 457002

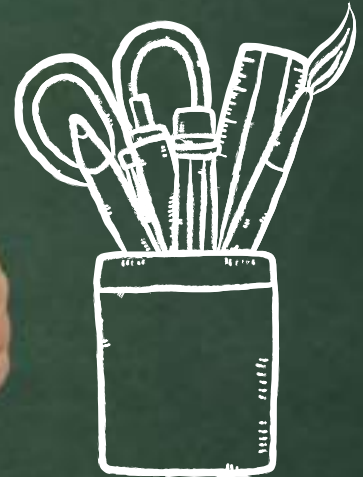
İYİLİKLE İYİLEŞMEK

EĞİTİME DESTEK TAŞIYORUZ...

MNGkargo

Türkiye'nin her
yerindeki okullara
yapacağınız
yardım
gönderilerine
MNG Kargo'dan
özel fiyatlar.*

Özel indirimli
fiyatlar için
şubelerimize
bekleriz.

mng-kargo

mng.kargo

mngkargo

mngkargo

mngkargo

www.mngkargo.com.tr

عثمانی

هلال الاحمر محمد بن عبد

BULLETIN MENSUEL

DU

CROISSANT-ROUGE OTTOMAN

CONSTANTINOPLE

15 Septembre 1921

İdealist bir grup hekim tarafından 1868 yılında kurulan Hilal-i Ahmer, bugün 153 yıllık bir merhamet çınarı olarak çalışmalarını sürdürüyor. İyilik çınarı Türk Kızılay'ın 1868 yılından günümüze gelen şiarı: "Vatana muhabbet, yaralılara muavenet!"

İlk sayısı 15 Eylül 1921'de yayınlanan *Osmanlı Hilal-i Ahmer Mecmuası*'nın izinde iyiliğin rotasını 1868'de çizmeye devam ediyoruz.

Dr. Kerem Kınık
Kızılay
Genel
Başkanı

İyilikle iyileşmek

İyilik yapmak, son araştırmalara göre insanı sadece manevi olarak değil fiziksel olarak da güçlendiriyor. İyiliğin hüküm sürdüğü bir ortamda stres yönetimi de kolaylaşır. İyilik, stresi azalttığında, stresin bedenimizde neden olduğu kötü etkileri de önleyici bir duvar oluşturuyor. Biz Kızılaycılar bu açıdan da şanslıyız yani. Attığımız her adım, çaldığımız her kapı, tuttuğumuz her el sadece karşı taraf için değil bizim için de bir iyilik vesilesi.

İyilikle iyileşmenin çok kolay bir yolu var: Kızılay gönüllüsü olmak! Peki kimdir Kızılay gönüllüsü? Sağduyusunu, vicdanını, hoşgörüsünü, şefkatini ve iyilikseverliğini insanlığa hizmete dönüştüren, insan ıstırabını dindirmek için fedakârca hizmet üreten kişidir. Gönüllü olduğunda bilgi, beceri ve deneyiminizi faydalı bir amaç için aktaracak, sahip olduklarını başkalarıyla paylaşacaksınız. Ayrıca farklı bir sosyal çevre edinecek, bir ekibin parçası olacak, kendini farklı alanlarda geliştirebilecek ve en önemlisi faydalı ve iyi hissedeceksin.

Sen de toplum yararına katkıda bulunmak, toplumsal bir soruna çözüm bulmak için Kızılay gönüllüsü olabilirsin.

Elinizde tuttuğunuz sayıda kötü huylu kemik tümörü ile mücadelesinin ardından lösemiye yenen bir kahramanın şimdi lösemili çocuklarla bir araya gelerek onlara nasıl umut olduğunu, "sevgi her şeyi iyileştirir" düsturundan yola çıkarak, sahiplendikleri hayvanları tedavi ettiren ve bu süreçte onlarla güçlü bir bağ kuran hayvanseverlerin hikâyelerini okuyacaksınız.

Okudukça iyiliğin aslında tek taraflı yapılan bir şey olmadığını, insanın karşılıklı şifa bulma serüveninin bir parçası olduğuna şahitlik edeceksiniz.

İyilik deyince... Bir afet anında ihtiyaç sahiplerine yemek dağıtmak da iyilik, yaşlı bir teyzenin alışveriş torbalarını taşımak da... Yani iyilik için -ya da iyi olmak için de diyebiliriz- beklememize gerek yok.

Kızılay olarak 155 yıldır söylediğimiz gibi: Bir parça iyilik dünyayı güzelleştirebilir. Hadi sen de aramıza katıl.

Bizimle iyiliğe koşmaya var mısın?

Türkiye Kızılay Derneği Adına Sahibi

Dr. Kerem Kınık / Genel Başkan

Yayına Hazırlayan / **Kızılay Kültür ve Sanat AŞ**

Genel Yayın Yönetmeni / **Hasan Mert Kaya**

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / **Halil İbrahim İzgi**

Yazı İşleri Şefi / **Halil Solak**

Yayın Koordinatörü / **Halil İbrahim Uçar**

Editör / **Fatih Tuncer**

Son Okuma / **Munise Şimşek**

Yapım / **Brandcom Group**

Konsept Tasarım / **Harun Tan**

Grafik Tasarım / **Aysel Çokyaşar**

Kapak Görseli / **Minasse Wondimu Hailu**

Baskı / **Matsis Matbaası**

Dağıtım Sponsoru / **MNG Kargo**

Yönetim Adresi:

Sütlüce Mah. İmrahor Cad. No: 28 Beyoğlu/İstanbul

Tel: 0212 263 18 68

E-posta: info@dergi1868.com - reklam1868@brandcom.com.tr

AYLIK DERGİ

ŞUBAT 2023

SAYI 39

FİYATI 25 TL

1868

12

DİJİTAL PLATFORMLARDA
"İYİLİK GİRİŞİMLERİ"

26

TÜKENMEK BİLMİYEN BİR
İYİLEŞTİRME TUTKUSUYLA
İNSANLIĞA HİZMET
EDİYORUZ

14

"İYİ NİYETLE ÇIKILAN BİR
YOLUN SONU YİNE İYİLİĞE
VARACAKTIR"

30

CAN DOSTLARINI SEVGİYLE
İYİLEŞTİRENLERİN HİKAYESİ

42

GÖNÜLLÜLERDEN İYİLİK
HİKAYELERİ

46

GÖÇ ZAMANINDAN
GELEN YEMEKLER

50

DÜNYAYI İYİLİKLE
İYİLEŞTİRMEK

62

GELENEKSEL
SANATLARIMIZIN DÜNÜ,
BUGÜNÜ VE GELECEĞİ

70

HAREKETTEKİ
BEREKET

80

İZMİR TOPLUM MERKEZİ'NİN
YENİ BİNASI AÇILDI

84

RAMİ KÜTÜPHANESİ:
7/24 HAYATIN İÇİNDE BİR
KÜTÜPHANE

92

FATİH'TE
"KARANLIKTA BİR SADA"

ŞUBAT'TA NE YAPSAK?

Kış mevsiminin iki ayını geride bıraktık, lakin ne kar gördük ne de doyasıya yağmur. Umarız şubat ayı bol yağışlı ve bereketli geçer. Kültür ve sanat etkinlikleri bakımından bizleri dolu dolu bir ay bekliyor. Özellikle sergiler, konserler ve atölyeler oldukça renkli. Sizin için seçtiğimiz etkinliklere geçmeden önce bir hatırlatma yapalım. Ocak ayı içinde hizmete açılan ve Avrupa'nın sayılı kütüphanelerinden biri olan Rami Kütüphanesi'ne mutlaka gitmelisiniz. Kütüphanecilik hizmeti yanında kültürel, sanatsal ve eğitsel çalışmalara da ev sahipliği yapan bu tarihi mekânı herkes teneffüs etmeli.

DERİNDEN GELEN SESLER: BACH'TAN İTRÎ'YE

Yerebatan Sarnıcı'nın büyümlü atmosferinde Batı ve Doğu medeniyetlerinin iki büyük üstadını birlikte anmaya ve nefis bestelerini dinlemeye ne dersiniz? İnsanlığın ortak mirası olan Bach ve İtrî'nin eserlerinin dinleyicilerle buluşacağı konserde, müziğin farklı medeniyetlerden gelen insanların birbirlerini anlayabilecekleri yegâne dil olduğu gerçeğine dikkat çekilecek. Ensemble Orient - Occident İstanbul Orkestrasının icra edeceği konserlerin ilki 8 Şubat'ta saat 21.00'da. İkincisi ise 22 Şubat 2023 tarihinde ve yine aynı saatte.

ARKADAŞIM İÇİN

Sadberk Hanım Müzesi ve Ömer M. Koç koleksiyonlarından zengin mektup ve evrak çantaları seçkisi, aynı zamanda sergi kataloğunu da hazırlayan Hülya Bilgi küratörlüğünde Sadberk Hanım Müzesi'nde ziyaretçiyle buluşuyor. Osmanlı dericiliğinin ve işlemeciliğinin geldiği son noktayı gözler önüne seren, 17. yüzyıl sonlarından itibaren özellikle rotasını Osmanlı topraklarına çevirmiş Batılı diplomatlar ve tüccarlar için üretilen işlemeli mektup ve evrak çantalarının sergilendiği "Arkadaşım İçin" sergisi 31 Mayıs 2023 tarihine kadar görülebilir.

HÜZZAM

Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Korosu, 19 Şubat Pazar günü hüzzam makamındaki eserlerden oluşan bir konser verecek. Türk musikisinin en güzel makamlarından biri olan hüzzam makamında bestelenmiş sözlü ve saz eserleri repertuarının seçkin örnekleri İstanbullular ile buluşacak. Konserin ses sanatçısı Hakan Hataylı ile tanbur sanatçısı Murat Aydemir. Ayrıca Mehmet Güntekin'in yönetimindeki koro, konserin son bölümünde şeddiaraban makamından şarkılar seslendirecek. Atatürk Kültür Merkezi Tiyatro Salonu'nda saat 11.30'da başlayacak olan bu ziyafeti kaçırmayın diyoruz.

LOGARİTHMİK GROWTH

Geleneksel sanatlara merakınız yoksa bile bu sergiyi mutlaka görmelisiniz. Klasik minyatür sanatı ve popüler kültür unsurlarını sentezleyerek geleneksel ve çağdaşın zıtlığından kendine has bir üslup yaratan Murat Palta'nın minyatürleri hem çok eğlenceli hem de ufuk açıcı. Murat Palta'nın; popüler kültürün, tarihi olayların, mitolojinin ve güncel gelişmelerin iç içe girdiği bu kâbusları resmettiği sergisi "Logarithmic Growth" 5 Ocak - 18 Şubat tarihleri arasında x-ist'te görülebilir. Sanatçı, klasik tezhip ve minyatürün yanı sıra geleneksel çini sanatı ve heykelleriyle de günümüze ayna tutmaya çalışıyor.

UCUZ OLDUĞU İÇİN
BÜYÜK
BÜYÜK OLDUĞU İÇİN
UCUZ

%101
ARKASINDAYIZ

A.101
HARCA
HARCA
BİTMEZ

FOTOĞRAF: AA/ SEFA TETİK

İtfaiye ekibi, dumandan zehirlenen kuşa kalp masajı yaptı

Kocaeli'nin Derince ilçesinde itfaiye ekibi, bir evde çıkan yangında dumandan zehirlenen kuşa kalp masajı yaptı.

TÜRK HAVA YOLLARI MOBİL UYGULAMASIYLA UÇUŞ DENEYİMİNİZİ KOLAYLAŞTIRIN!

Mobil uygulamamız üzerinden en uygun bilet paketini seçebilir; işlemlerinizi hızlı ve güvenli bir şekilde tamamlayabilirsiniz.

Güncel kampanyaları, ek hizmetleri ve duyuruları takip edebilir; uçuşunuza dair her türlü değişikliği kolayca yapabilirsiniz.

Koltuk seçimi, ekstra bagaj, otel rezervasyonu, araç kiralama ve seyahatinizde ihtiyaç duyacağınız diğer hizmetlerimize kolayca erişebilirsiniz.

Operasyonel sebeplerle uçuşunuzda değişiklik meydana gelirse biletinizi ücretsiz bir şekilde değiştirebilirsiniz.

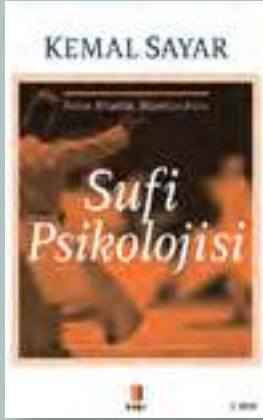

TURKISH AIRLINES

İYİLİĞİ DÜŞÜNMEK

İyi biri olmak, iyi düşünmek, iyilik yapmak vs... Gündelik hayatımızda en çok kullandığımız kelimelerden biridir “iyilik”. Ayla Göksel ve Zülfü Livaneli, çok farklı anlamlarda kullandığımız bu kelimenin bilimden felsefeye, iktisattan psikolojiye, dinden sivil toplum kuruluşlarına uzanan farklı alanlardaki açılımlarına dair etkileyici bir derlemeye imza atmışlar. “İyiliğin” her boyutuyla yeniden değerlendirilmesi amacına matuf olan kitaba katkı sunan isimler arasında Ioanna Kuçuradi, Tanıl Bora, Bekir Ağırdir, Yankı Yazgan, Ahmet İnsel, Hidayet Şefkatli Tuksal, Ömer Madra, Kemal Sayar, Nurcan Baysal, Serdar Tekin, Hakan Altınay, Burcu Karakaş ve Mehmet Ali Çalışkan da var. Farklı bakış açılarıyla iyiliğin ne olduğunu sorgulayan bu isimler aynı zamanda iyiliğin bir tercih olduğu noktasında hemfikirler.

Zülfü Livaneli & Ayla Göksel (Derleyen) / İletişim Yayınları / 238 sayfa

SUFİ PSİKOLOJİSİ: RUHUN BİLGELİĞİ, BİLGELİĞİN RUHU

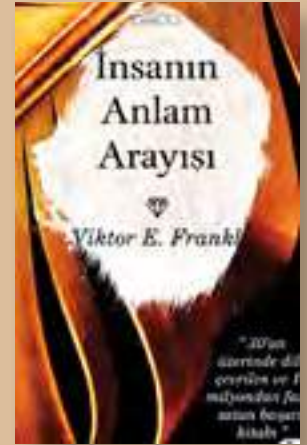
Pek çoğumuzun kitaplarından, bazılarımızın da televizyondaki çeşitli programlarından tanıdığı Kemal Sayar, bu kitabında bizleri tasavvufun dingin sularına davet ediyor. Genel anlamda modern bilimin ve özelde ise tıbbın başvurduğu yöntemi eleştiren yazar, insan bedenine ve ruhuna yönelik parçalı bir yaklaşımın modern insanın dertlerine deva olmadığına dikkat çekiyor. Bunun yerine insanı bedeni ve ruhuyla âlemin bir parçası olarak tasavvur eden tasavvufi öğretilere dikkat kesilmeyi salık veriyor. Psikolojik rahatsızlıkların tespit ve tedavisinde insana ve evrene yönelik bütüncül bir yaklaşım geliştiren sufilere yolundan gitmeyi öğütüyor. Zira insan bu dünyaya tekâmül için gelmiş bir yolcudur ve onu iyileştirecek olan da hakikattir.

Kemal Sayar / Kapı Yayınları / 313 sayfa

İNSANIN ANLAM ARAYIŞI

Nöroloji ve psikiyatri profesörü Viktor Emil Frankl'ın 1946 yılında ilk baskısını yapan ve otuzdan fazla dile çevrilen bu kitabı, anlamlı bir hayat sürmek isteyen her yetişkinin okuması gereken kitaplardan biri. Nazilerin Yahudileri katlettiği Auschwitz Toplama Kampından kurtulmayı başaran çok az insandan biri olan Frankl, varoluşçu terapisinin öncülerinden. Toplama kampında üç yıl boyunca edindiği tecrübelerinden ve gözlemlerinden hareketle yazar, psikoloji sahasında yeni bir terapi metodu geliştirmiştir. “Logoterapi” adını verdiği bu yönetime göre psikolojik sorunların temelinde acı ve çaresizlik vardır. İnsan başına gelen hadiseleri belirleyemez ya da seçemez; ancak onlara göstereceği tutumu belirlemek elindedir. Bunu da onları anlamlandırarak yapar.

Victor E. Frankl / Okuyan Us Yayınları / 168 sayfa

AZ SEÇİLEN YOL

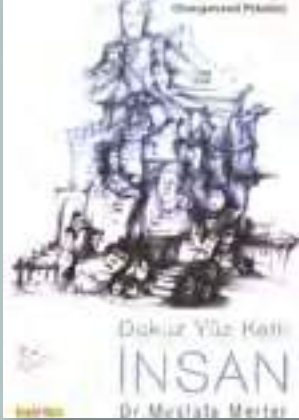
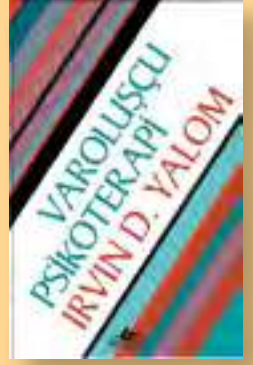
Amerikalı psikolog Dr. M. Scott Peck'in 1978'de yayınlanan “Az Seçilen Yol” kitabı dünya çapında beğeni toplayarak birçok dile çevrilmiştir. Psikoloji ve kişisel gelişim literatürü içinde kalburüstü olduğunu söyleyebileceğimiz kitap, özellikle insanın ruhsal ve duygusal tekâmülüne yönelik tespit ve telkinlerde bulunuyor. Yazara göre, “Olgunlaşmış bir ruh sağlığı, çelişen ihtiyaçlar, hedefler, görevler, sorumluluklar, yollar vs. arasında ince bir dengeyi kurmak ve bozuldukça yeniden kurmak gerekli olan olağanüstü bir yetenek ister. Bu dengeleme disiplininin özünde vazgeçmek veya feda etmek yatar.” İnsan bunu ancak sevgiyle yapabilir. Sevgi insanın kendi benliğini -kendisinin ya da bir başkasının ruhsal tekâmülünü desteklemek amacıyla- genişletme iradesidir.

M. Scott Peck / Akaşa Yayın / 328 sayfa

VAROLUŞÇU PSİKOTERAPİ

Dünya genelinde en fazla başvurulanan terapi ekollerinden biri olan varoluşçu psikoterapinin önde gelen isimlerinden olan Irvin Yalom, bu terapi türünün arka planındaki felsefi ve bilimsel kabulleri ve uygulamadaki farklılıklarını ele alıyor. Yalom'a göre insanların yaşadığı psikolojik rahatsızlıkların ve stresin temel sebebi dört varoluşsal kaygıdır: Ölüm, özgürlük, varoluşsal yalnızlık (yalnızlık) ve anlamsızlık. Her insanın mutlaka yaşadığı bu dört temel kaygı bazılarımızı daha fazla etkiler ya da bazılarımız bunlarla baş etmede daha mahirdir. Kendi klinik tecrübelerinden hareketle geleneksel kuramların tedavi için yeterli olmadığını düşünen yazar, bu kitabıyla varoluşsal kaygılarla nasıl baş edileceği noktasında okurlarına rehberlik ediyor.

Irvin D. Yalom / Pegasus Yayınları / 712 sayfa

DOKUZ YÜZ KATLI İNSAN

Savaş ve göç gibi faciaların, kötü yaşam koşullarının ve kayıpların insanlarda travmatik hasarlar bıraktığı malum. Ancak sağlığı ve sıhhati yerinde, iyi gelirli bir işe, güzel bir aileye ve yuvaya sahip olduğu halde kronik stresin veya çeşitli psikolojik rahatsızlıkların pençesinden kurtulamayan insanlara ne demeli? Mustafa Merter'e göre bu sorunun cevabı, insanın varoluşsal anlamda kendini geliştirememesinde aramak gerekir. Modern insanın pençesine düştüğü bu tarz problemlerin kökeninde, içinde bulunduğu benlik düzeyinde sıkışıp kalması veya başka bir ifadeyle "yükselememesi" yatar. Modern psikolojiden postmodern bilinç kuramcılarına ve tasavvuf literatürüne kadar zengin bir kaynakçaya dayanan kitap, çok katmanlı ego/nefs modeli üzerinden okurlarına "yükselemenin sırlarını" fısıldıyor.

Mustafa Merter / Kaknüs Yayınları / 450 sayfa

SEVME SANATI

Doğduğunda kendi kendine ilk nefesini almaktan bile aciz olan insan hayata ilişkiyle tutunuyor. Annesinin veya o anda kendisine bakım veren kimselerin ilgisine ve sevgisine muhtaç. İlgi veya sevgiye duyulan ihtiyaç insanın yetişkinliğe erişmesiyle nihayete ermiyor. Form değiştiriyor. Marksist-sosyalist yaklaşımın temsilcilerinden olan Erich Fromm'a göre sevgi, insanı yalnızlıktan koruyan, hayatın zorlukları ve acıları ile baş etmesini sağlayan ontolojik bir ihtiyaçtır. Elbette bu sevgi çok boyutlu ve katmanlıdır. Egoist bir formda başlar ilahî aşka kadar yükselir. Fromm'a göre gerçek sevgi, olgun bir insanın varoluş sorunlarına verdiği yanıtıdır. Ancak insanın bu noktaya ulaşması için ilişkiler içinde pişmesi, kendisini tanımasıyla mümkün olur.

Erich Fromm / Say Yayınları / 200 sayfa

YUNUS EMRE'DEN YOLCUYA ÖĞÜTLER

"Yolcuya Öğütler", Yunus Emre'nin "Risâletü'n-Nushiyye" adıyla tanınan eserinin şerhidir. Yunus Emre'nin 600 beyitlik bu mesnevisi bir nasihat kitabıdır. Yolcu, insandır; yol ise insan-ı kâmile ulaşma gayretidir. Kişinin nefis mücadelesini Yunus; Anadolu'da yurt kurmaya çalışan Müslüman Türklerin yaşadığı zorluklara, siyasî ve toplumsal buhranlara benzetir. Biri nefsin sonsuz istekleri ile mücadele ederken diğeri Haçlılar ve Moğollar karşısında hayatta kalmaya çalışır. Yunus, yoldaki haramilerden nasıl korunacağını bilmeyen Hak taliplerinin elinden tutar. Bu açıdan "Risâletü'n-Nushiyye"de Yunus'un, yolcunun kendisini tanıması amacıyla, insan psikolojisi üzerine yoğunlaştığını söyleyebiliriz. Ona göre varlık ve yokluk arasında mücadelenin son bulması, kişinin kendini bilmesiyle; bu ise tasavvufi terbiyeyle mümkündür.

Mustafa Tatçı / H Yayınları / 288 sayfa

DİJİTAL PLATFORMLARDA "İYİLİK GİRİŞİMLERİ"

AYSEL ÇOKYAŞAR

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte her geçen gün, hayatımız daha konforlu hale geliyor. Bir tıkla yapılır dediğimiz işlemler o kadar sıklaştı ki, siparişlerimizi mobil uygulamalar üzerinden verip, bazı alanlardaki doktor muayenelerini online yapabiliyoruz. Sağlık, eğitim, hizmet, gıda ve birçok farklı alanlarda mobil uygulamalar kullanıyoruz.

Dünyanın bir ucundaki kalbe dokunup, hiç tanımadığınız biriyle yemeğinizi paylaşmak ister misiniz? Attığınız adımları ağaca dönüştürmek de mümkün. Dünyaya bir armağan bırakmak, iyilik yapmak parmaklarımızın ucunda. Bu sayıda mobil uygulamalarla yapabileceğimiz dijitalin farklı nimetlerinden faydalanarak hayatı güzelleştirmek için çabalayan iyilik uygulamalarından bahsetmek istiyorum.

Help Steps

Kullanıcılarını sağlıklı yaşama yönlendirirken ve iyilik motivasyonu ile de destekleyen bir uygulama olan Help Steps sayesinde gün içinde atılan her adım sistemdeki reklamlar, sponsorluklar ve market sayesinde mali bir değere dönüşüyor ve sistemde yer alan birçok farklı kampanya için destek sağlıyor. TEMA, Ahbap, SMA-Der, KAYD, Haçiko, Melekler Şehri, TEGV, TOFD, Kızılay, TEV, UCİM, UNICEF gibi tanınmış sivil toplum kuruluşlarının yanı sıra daha birçok dernek, spor kulübü ve yararlanıcıya adım aktarılabilir.

"Sevmek fiilinden sonra gelen, dünyanın en güzel fiili, yardım etmektir."

Samuel Smiles

Askıda Ne Var

Askıda Ne Var, üniversite öğrencilerine yemek, kıyafet, tiyatro bileti, konser bileti, kitap, yurtdışı staj gibi ürün ve hizmetlerin ücretsiz sunulmasını sağlayan bir sosyal girişim. Gönüllü kişiler/markalar askidanevar.com'a girip, farklı ürün ve hizmetlerin ödemesini kredi kartıyla yaparak üniversiteliler için askıya bırakabiliyor. Sisteme kayıtlı üniversiteliler de sisteme girdiklerinde, askıdaki ürün ve hizmetleri görüntüleyip, bir kod numarası olarak, o ürün ve hizmetten ücretsiz faydalanabiliyor.

ShareTheMeal

Sadece bir tıkla Malavi'deki çiftçilere yardım edebilir, Mısır'da sürdürülebilir tarıma destek olabilir, Bangladeş'de yaşayan çocuklarla yemeğini paylaşabilirsiniz. Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı, dünyadaki açlık sorunuyla savaşan en büyük yardım örgütü. Tüm geliri bağışlardan gelen bu örgütün girişimi olan ShareTheMeal uygulamasında, tek tıkla 6 TL bağışlayabiliyorsunuz ve bu bir çocuğun bir günlük gıdasını karşılıyor. Tamamen şeffaflık ilkesine dayanan proje, yardımların nerelere dağıtıldığını da gösteriyor.

Jotun Yeşil Adımlar

Dünyaca ünlü boya markası Jotun'un Yeşil Adımlar uygulaması ile adımlarınız ağaca dönüşüyor. İndirdiğiniz uygulamaya giriş yaptığınızda attığınız her 1000 adımda bir tohum topu toprağa atılıyor. Kuraklık ve iklim krizi ile mücadele etmek için tek yapmanız gereken adım atmak.

Samsung Global Goals

Bu uygulama ile hem küresel hedefler olarak bilinen sürdürülebilir gelişim hedeflerini öğrenebilir, hem de bu 17 hedeften tercih ettiklerinize katkı sunabilirsiniz. Gördüğünüz her uygulama içi reklam, dilediğiniz bir hedef için kullanılabilir kaynak sağlar. Uygulama; doğrudan bağış imkanının farklı seçenekler sunarak para biriktirmenizi, birikenleri de bağışlamanızı sağlıyor.

"İYİ NİYETLE ÇIKILAN BİR YOLUN SONU YİNE İYİLİĞE VARACAKTIR"

Klinik psikolog Dr. Ayşe Kaya Göktepe iyilik yapma arzusunu ve insan üzerindeki etkisini 1868'e anlattı.

İyiliği nasıl tanımlarsınız?

İyilik kelime anlamı olarak TDK sözlükte "Karşılık beklenilmeden yapılan yardım, lütuf, kerem, ihsan, inayet" olarak geçer. Kelimelerin sözlükte karşılık bulduğu anlamı olduğu kadar kollektif bilincimizde paylaşılan başka bir yanı da vardır. İyilik denince şöyle bir zihnimizi taradığımızda, gözümüzün önüne ihtiyacı olan birisine yardım etme, yaşlı bir teyzenin poşetlerinin taşınması, ihtiyaç sahibi kişilere yemek dağıtılması gibi daha somut resimler beliriyor. Halbuki bunlar iyiliğin yalnızca eylem boyutudur, eylem ortaya çıkmadan önce onu inşa eden düşünceler ve duygular da vardır. Bu kısımda olası herhangi bir farklılık, iyiliğin eyleme dönük biçimini değiştirebilir. Nitekim klasik felsefede iyilik, özüne, ortaya konduğu duruma ve ortaya konma amacına göre çeşitli sınıflandırmalara tabi tutulur. Aristo iyiliği; üstün iyilikler, övülen iyilikler, güç halinde iyilikler ve iyilikler için yararlı şeyler olmak üzere dört farklı bölümde inceler. Özü itibarıyla iyi olarak üstün olan iyilik hikmet ve akıl iken, övülen iyilikler fazilet ve iradeye bağlı ortaya konan güzel işleri kapsar. Güç halinde olan iyilikler az önce zikrettiğim iyiliklere ulaşmayı sağlayan yatkınlığı ifade ederken, yararlı olan şeyler de özü itibarıyla istenmeyen ancak iyiliklere ulaşmada araç olarak istenen tüm şeyleri içerir. Meşhur Müslüman filozoflardan

İbn Miskeveyh ise "Tehzibu'l Ahlak" (Ahlak eğitimi) isimli kitabında, iyilik yapan birisinin iyilikte bulunduğu kimseyi gerçekten sevdiğini ve ondan bir yarar beklemediğini ifade eder. Hatta iyilikte bulunan kişinin sevgisini, iyilik görenden daha fazla bulurken, iyilikte bulunulan kimsenin arzusunun ise iyilik yapandan daha fazla olduğunu ifade eder. İbn Miskeveyh'in iyiliğe bu yaklaşımı hatırmıza meşhur "sevgi emekti" repliğini getirir. Zira uğruna emek verilerek elde edilen ile kolayca sahip olduğumuz arasındaki değer farkına işaret eder ve iyilik yapmak için insanın kendi arzu ve isteklerine rağmen bir başkasının ihtiyaçlarını öncelemesine yönelik çabasına işaret eder. Aslında bir başkasına iyilik, insanı kendi (ego) zindanından özgürleştirir.

İnsanın içindeki iyilik yapma arzusunu harekete geçiren nedir?

Yine Müslüman filozoflardan gideceğim...

Er-Ragıp El Isfahânî "Erdemli Yol" isimli eserinde insanı iyilik yapmaya sevk eden etkenleri üç seviyede inceler. Birinci seviyede fayda ve zararı umulan kimseye dönük özendirme ve korkutma motivasyonu yer alır. Burada daha çok iyilik yaparak kişiyi borçlu hissettirme ya da başa kakma söz konusudur. Sıklıkla aşağılayıcı biçimde iyilik yapmak olarak görebiliriz. İkinci seviyede ise, övülme beklentisi ve aşağılanmaya yönelik endişe taşıma yer alır. Burada daha çok gösteriş amaçlı bir iyilik yapma eylemini görebiliriz. Birisinin -daha çok "ne kadar iyi insan" alt metniyle- takdir edilme ihtiyacından güç alarak dernek ya da kurumlara yaptığı bağış miktarını söylemesi türünde davranışlar ortaya koymasındır.

Üçüncü ve son seviyede ise, iyilik arayışı ve erdem isteği iyilik yapma arzusunu harekete geçirir ki İbn Miskeveyh bu seviyeyi aklın gereği olarak görür ve hikmet ehli için geçerli kabul eder. Burada iyilik yapan kişi bunun karşılığını iyilikte bulunduğundan ya da o iyiliği yaptığını gören diğer kimselerden beklemez. "İyilik yap denize at balık bilmezse Hâlık bilir" atasözünde olduğu gibi kişi bu davranışı yaparken bir takdir beklemez. Aslında insanı özgürleştiren bir yanı da vardır çünkü böylesi bir durum kişiyi kınayanın kınamasından, övenin de uyuşturan övgüsünden azâde kılar.

İyilik, onu yapan kişinin hayatına ne gibi anlamlar katar?

Ana akım psikolojide Epikürist felsefeden kökenini alan mutluluk fikri yer alır. Bir diğer ifadeyle mutlu olmak için hazları doyumak gerekir. Örneğin Freud'un teorisinde kişinin dürtülerini bastırması onu nevrozlaştırır, bir diğer ifadeyle mutlu olmak için kişinin hazlarını doyurması gerekir. Ancak logoterapinin kurucusu Viktor Frankl Yahudilerin toplama kamplarında Naziler tarafından yapılan kötü muamelelere maruz kalmalarına rağmen hayata tutunduğunu belirterek, "insanı hayatta tutan şeyin uğruna yaşadığı anlam" olduğunu öne sürmüştür. Bir diğer ifadeyle, hazlarını doyuramamanın değil, insanı hayata bağlayan anlamın elinden alınmasının kişiyi mutsuz ettiğini söyler. Hayatta yaşadığı

mız acı tatlı deneyimler bize bunu gösterir. Hayatta anlam inşa edebilmek için hümanist psikolog Maslow insanın kendisini aşmasını söylerken Frankl da benzer şekilde anlamı inşa edebilmenin kendimize bakan gözleri karşımızdakine yöneltebildiğimizde mümkün olduğunu söyler. Frankl "İnsanın Anlam Arayışı" isimli kitabında, insanın hayatta anlam inşasına yönelik üç farklı yol önerir. Bu bazen bir eser ortaya koyarak, bazen bir insanla etkileşim kurarak bazen de kaçınılmaz acıya (varoluşsal boşluk) karşı koyarak mümkün olabilir. Tüm bunları yaparken insanın kendi egosuna yönelik ihtiyaçların üstüne çıkabilmesini öne sürer ki Maslow da ömrünün son demlerine doğru kurduğu transpersonal psikoloji yaklaşımında da insanın kendini gerçekleştirme-sinin kendisini aşmasıyla mümkün

olabileceğini öne sürer. İslam inancı özelinde baktığımızda, bir müminin kendisi için istediği bir güzelliği bir başkası için de istemesi hadis-i şerifte geçmektedir. İslamî psikoloji yaklaşımına göre, iyilik üzere doğan insan yine iyiliği yaydıkça özüne, fitratına yani yaratılış özüne döner, nefsinin ruhuna yakınlaştırarak latif olur. Her iki yaklaşımda da iyilik yapmanın bir erdem olarak insanı benlik sınırlarının dışına taşıyabilen bir özelliğe sahip olduğu görülebilir. İyilikte bulunmak, insanın ruhsal dengesini sağlayabilmesinin temel yapıtaşlarından birisi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Son dönemde yapılan araştırmalar iyiliğin fizikî sağlığı da olumlu yönde etkilediği ortaya kondu. Sizin bu konuya dair kanaatleriniz nedir?

Amerikan Psikoloji Birliği'nin (APA) 2020 yılında yayınladığı araştırma sonuçlarına göre, prososyal davranış (özgecilik, işbirliği, güven ve merhamet) ile zihinsel ve fiziksel sağlık pozitif yönde ilişkili bulunuyor (Hui, B. P. H., Ng, J. C. K., Berzaghi, E., Cunningham-Amos, L. A., & Kogan, A. (2020). Rewards of kindness? A meta-analysis of the link between prosociality and well-being. *Psychological Bulletin*, 146(12), 1084–1116. <https://doi.org/10.1037/bul0000298>). Bir başka çalışmada ise, iyilik yapmak oksitosin hormon seviyesinde yükselmeye yol açıyor ki bir bebeğin doğum sürecinin başlayabilmesi için annede oksitosin hormon düzeyi yükselir. Bu hormon yeni doğan bebek ile anne arasındaki bağlanma süreci için gereklidir. Bir nevi ülfeti oluşturan nörokimyasal etkenlerden bir tanesidir diyebiliriz.

İyilik denince şöyle bir zihnimizi taradığımızda, gözümüzün önüne ihtiyacı olan birisine yardım etme, yaşlı bir teyzenin poşetlerinin taşınması, ihtiyaç sahibi kişilere yemek dağıtılması gibi daha somut resimler beliriyor.

İyilik yaparak da insanların arasındaki sosyal bağların güçlenmesinin nörokimyasal izdüşümü olarak oksitosin yükselmesini ele alabiliriz. Aslında iyilik yapan kişi kendisine iyilik etmiş oluyor. Zira, iyiliğin olduğu bir ortamda diğer insanlar da iyi olmaya başlıyor. Aristo bunu ödömanik (eudamonic) mutluluk olarak adlandırıyor. Bu fikre göre, mutlu olmak için hazlarımızı doyurmanın aksine erdemli davranışlar ortaya koymamız gerekiyor. İnsan ancak bir diğerinin mutluluğunu düşündüğünde gerçek anlamda mutlu olabiliyor. İyiliğin olduğu bir çevrede stres yönetimi de

kolaylaşıyor çünkü insanlar kötümserlik yerine iyimser bir bakış açısına sahip olduğunda; risklere karşı önlem almak yerine, ulaşmayı hayal ettikleri hedef doğrultusunda enerji harcamaya vakit bulabiliyor. Stresin fiziksel sağlığımız üzerinde yol açtığı olumsuz etkiler hepimizce malum.. Hatta kronik strese maruz kalmak psikosomatik rahatsızlıklar dediğimiz, psikolojik semptomların vücuda yansımış hali olarak karşımıza çıkıyor. Bir diğer ifadeyle psikosomatik rahatsızlıklar, baş ağrısı gibi bazı fiziksel rahatsızlıkların organik kaynaklı olmayıp psikolojik kaynaklı olduğu düşünülen

hastalıklardır. İyilik stresi azaltan bir çevre sunduğunda dolaylı yoldan stresin de beden üzerinde yol açtığı kötü etkilere karşı bir bariyer oluşturabiliyor. Tersine etki de mevcut diyebiliriz. COVID-19 sürecinde ülkemizde üniversite gençleri üzerinde yapılan bir çalışmada, stres algısında meydana gelen yükselişin kariyer iyimserliğini düşürdüğü bulgulanmıştır. Bir diğer ifadeyle, stresörler de iyimserlik algısının da azalmasına sebep olmaktadır [Ertuğrul, L. B., Tekin-yıldız, E., & Alamur, M. (2022). COVID-19 Pandemi Sürecinde Algılanan Stres ile Kariyer İyimserliği İlişkisi, Üniversiteler İçin Yol Haritası: Kesitsel Araştırma. Türkiye Klinikleri J Health Sci, 7(3), 609-19].

Ruh-zihin ve beden bir bütündür. Beden hasta olduğunda duygusal olarak da sıkıntı duyarız. Keza zihni-

mizi meşgul eden olumsuz bir düşünceye bağlı moralimiz bozulabilir hatta buna bağlı başımız ağrıyabilir. Dolayısıyla insan sağlığı çok boyutlu bir fenomendir. Çünkü insan, biyopsikososyal ve manevi boyutu olan bir canlıdır. Bu sebeple her ne yaparsak ya da her neyi tecrübe edersek edelim, bu hem bedensel, hem zihinsel, hem duygusal hem sosyal hem de manevi düzeyde bir etki yaratacaktır. Ancak iyilik bulaşıcıdır. Konumuz konuşlanacağımız yeri belirler, bu sebeple iyi niyetle çıkılan bir yolun sonu yine iyiliğe varacaktır. Mesele yola nereden başladığımız...

BABAMI UNUTMAK

Klinik psikolog Gökhan Ergür, babasının vefatından sonraki yas sürecini paylaşıyor: "Yapabildiğim tek şey ondan kalan iyilikleri sürdürebilmek, güzel olanın peşinden gitmek ve güzel sevmek."

Sessizce etrafını izliyordu. Yakalandığı hastalıktan bir türlü kurtulamamış ve fazlasıyla yorgun düşmüştü. Yol boyunca hayretle etrafına bakındı, oysa binlerce kez gördüğü, adımladığı sokaklardı bunlar. Evin önüne vardık. Kafasını kaldırıp gökyüzüne baktı, derin bir nefesle göğü içine doldurdu ve apartmana adımını attı. O kapıdan son kez girdiğini ikimiz de bilmiyorduk.

Babam Şeref Ergür 1938 doğumlu. Annesini hiç tanımamış ve 18 yaşına kadar var gücüyle çalışıp geçimini topraktan sağlamış. İstanbul'da geçirmiş olduğu 30 seneye rağmen hâlâ toprağını özler ve her kış mart ayında yola çıkıp köye gitmenin hazırlığını yapar. Annemin, "Yaşını başını aldın, o kadar hastalık geçirdin otur azcık oturduğun yerde, oralarda sana kim bakacak" sözlerine aldırılmaz; çakısını, Seiko saatini, PTT'den emekli olurken kendisine hediye edilen altın yaka rozetini ve kasketini kuşanıp Kasımpaşa stadyumunun üst otoparkından hareket eden Elazığlılar otobüs firmasına atlayıp her yaz toprağına döner.

Benim ocak bildiğim yer neresi?

Köydeki evimizin eski sahibi taş ustası Arut, ülkedeki karışıklıktan endişe edip evini dedeme satar ve Avrupa'ya gider. 2 yıl önce bir vesile torunlarıyla konuştuk, Arut usta Almanya'ya gitmiş ve orada vefat etmiş. Sürekli; yeni yaptırıp sattığı evini, Fırat kenarında söylediği türküleri ve köyünün güzel insanlarını anlatıp durmuş evlatlarına, torunlarına. Gerçi şimdi o köyde babamla beraber üç hane mevcut, diğerleri büyük şehirde ya da ilçe merkezinde. Köyde bakkal yok, ulaşım hizmeti yok, sağlık ocağı yok fakat birbirini tanıyan ve inanan 4-5 güngörmüş insan var, bu da tüm yoklukların üzerini örtmeye yetiyor sanırım.

Sabah ezanından önce göz gözü görmüyorken uyanıp yola koyulur babam. O karanlık ve ıssız arazilerin arasından küçük el fenerinin de yardımıyla 40 dakika boyunca yürüyerek toprağına, tarlasına kavuşur. "Hiç mi korkmuyorsun baba?"

diye sorduğumda, "İnsan anasının, babasının evinden korkar mı hiç, burası benim ocağıym" diye cevap verir. Haklılığını bir yana bıraktığımda kendime şu soruyu soruyorum: Peki benim ocak bildiğim yer neresi?

Tabiatın lütfu

İmkânlarının ve emekli maaşının el verdiği ölçüde sulama sistemini, taşıma sistemini, ekme biçme sistemini oluşturmuştur. Sistem dediysen profesyonel bir sulama sistemi (ilçeden aldığı bahçe hortumları hariç), traktör, biçerdöver, herhangi motorlu bir aracı yoktur; bilek gücüyle diker, sırtında taşır. Köyde tarla ekmeyen, hayvancılıkla uğraşmayan kişilerin aldığı tarım desteğinden haberdar bile değildir, sadece o tarımla uğraşır ve sadece o devletin tek kuruluşuna el uzatmaz. Bu konuları açtığımız zaman ise ayıp bir şey söylemişiz gibi yüzümüze bakar: "Devlet üç aydan üç aya maaş veriyor ya daha ne yapsın bize" deyip konuyu kapatır ve bu düşüncelerimizden dolayı da mahcup olmamızı bekler.

Bu yaz nasip olmadı ama geçtiğimiz yaz ekip biçtiği tarlaları görme şerefine eriştim ve babamın tabiata olan inancına hayretim bir kez daha katlandı. 80 yaşında herhangi bir motorlu aleti ya da binek hayvanı olmadan bu uçsuz tarlaları bir cennete dönüştürmesi ilahi bir rahmet ve dua vesilesiyle olurdu ancak. 7 ay boyunca her gün hava aydınlanmadan bir elinde feneri diğer elinde seccadesi ve azığıyla yola çıkınca tabiat insana böyle güzellikler lütfediyor demek ki ve bunun için de herhangi bir tarım desteğine, kredisine, hibesine ihtiyaç olmuyor.

Yanlış anlaşılmasın, babam ürettiği hiçbir şeyi satmaz, çevre köydeki komşularına, yazın tatil için gelecek köylülerine dağıtır, midelerine hormonsuz, ilaçsız ürünler geçsin diye gayret eder. Son konuştuğumuzda köyde hastalanmış ve hastaneye kaldırılmıştı. Bunu üzülmemelim diye sonra anlatıyor bize tabii. Ben telaşlanıp, "Hemen yanına geleyim ya da sen kendini iyi hissediyorsan yarın çık gel" teklifinde bulunup

Ölüm büyük ve usta bir öğretmen. Yaşadığınız her kayıp sizi biraz daha olgunlaştırıyor ve dünyayı algılayışınızı, insanlara yaklaşımınızı değiştiriyor.

dil döksem de kendisini ikna edemedim: "Beni merak etmeyin, az bir mahsul kaldı, onları yerde bırakmak günahdır, bir iki güne dağıtıp gelirim" diyerek konuyu kapattı ve Allah'a hamdolsun babam mahsullerine dağıtıp evine sağ salim döndü.

Dünyanın en zor sınavı

Fakat şimdi doktorun söylediklerini idrak etmekte zorlanıyorum. Bir yandan gözyaşlarımı tutmaya çalışırken bir yandan da doktorun söylediklerini dinliyorum. "Babanız pankreas kanseri ve kanser tüm vücudunu sarmış, onu daha çok yormadan eve götürün, son zamanlarını evde sevdikleriyle geçirin" cümlesiyle uyandım. Sadece "Ne yani babam ölecek mi şimdi?" diye sorabildim sadece. "Allah'ın takdiri fakat bir ay yaşaması bile büyük bir mucize olur bizler için" cevabını aldım. Doktorun odasından çıktım ve babamın yanına gidip gülümseyerek elini öptüm ve "Bir şeyin yok baba, birkaç serum yazdı doktor, onları kullan toparlayacaksın inşallah" diyebildim.

Sonraki günler benim için dünyadaki en zor sınavlardan biriydi. Babam yan odamda günden güne eriyor ve ben onun için dua etmekten başka hiçbir şey yapamıyordum. Yirminci günün sonunda cuma vakti okunan ezanı rahatça dinlesin diye camı açtık, ezanla beraber babamın nefes alışverişi de durmuş ve emaneti teslim etmişti.

Ertesi gün babamı ait olduğu yere, çok sevdiği topraklarına götürdük. Anne ve babasının yanına gömüp onlarla gerçek dünyada buluşması için bolca dua ettik. Babamın 81 yıllık yolculuğu da böylece bitmiş oldu.

Rüyanın bitmediğini görüyorum

Şimdi yaşadığım her şey bir rüya gibi geliyor fakat sabahları uyanıp rüyanın bitmediğini görüyorum. Babam artık yoktu ve artık olmayacaktı. Ölümüyle beni çok üzmüştü.

Ölümün hakikat ve kaçınılmaz son olduğunu, bu

dünyanın bir yanılsama olduğunu elbette biliyorum. Lakin ölüm gelip sizin kapınızı çaldığında o soğukkanlılığı ve vakur duruşu korumak bazen pek de kolay olmayabiliyor. Çokça üzülüyor, yüzünüz düşüyor ve uzun düşüncelere dalıyorsunuz.

Ölüm büyük ve usta bir öğretmen. Yaşadığınız her kayıp sizi biraz daha olgunlaştırıyor ve dünyayı algılayışınızı, insanlara yaklaşımınızı değiştiriyor. O güne kadar besleyip büyüttüğünüz dünya hırsları sevdiğiniz birini beyaz kefenle mezara indirdiğiniz an kayboluyor ve "hepsi bu kadar mıydı yani?" diye kendinize soruyorsunuz. Soruyorum.

Devam ediyorum...

Tam da bu şubat ayında üçüncü yılı dolacak ayrılığımızın. 3 yıl boyunca her gün insanlara babamın öldüğünü ve çok üzgün olduğumu anlatmak istedim. Olmadı, anlatamadım. Ama çok özledim. Bir insan bir insanı ne kadar çok özleyebilirse o kadar çok özledim. Bıraktığı yerden sürdürmeye çalışı-

yorum hayatımızı, hiçbir şey olmamış gibi. Ama çok şey oldu ve ben çok defa ağlamak istedim. "Ben biraz mahallede dolanayım" diye seslendim mutfağa, saatlerce yürüdüm, saatlerce gözlerimi sildim. Yoruldum, tekrar ve tekrar yoruldum. Ama yorulmak, bırakmak, geri çekilmek bize yakışmazdı değil mi baba? Bu yas süreci benim için biraz yavaş akıyor çünkü yaşamış olduğum kayıp üzerine çok fazla konuşmuyorum, paylaşmıyorum. Her şey yolundaymış gibi, gözleri durup dururken dolan, içi kavrulan ben değilmişim gibi yaşamaya devam ediyorum. Oysa biliyorum ki yas süreci ancak anlatarak sağaltılır, iyileşir, kolaylaşır, üzerine konuşulmayan her acı katılabilir ve kalbin üzerinde yıllarca taşınır. Yapabildiğim tek şey ondan kalan iyilikleri sürdürülebilmek, güzel olanın peşinden gitmek ve güzel sevmek. Devam ediyorum. Çalışarak, yazarak, gülümseyerek, insanlar "baba" dediğinde yutkunup önüme bakarak devam ediyorum. İnsanlar unutuyor senin öldüğünü baba ama ben hiç unutmuyorum. Unutmuyorum.

İYİLİK YAP HUZUR BUL

FOTOĞRAF AA / SABRİ YILDIRIM

Yaşlı, engelli, hasta ve bakacak kimsesi bulunmayanların sağlıklı ortamda yaşamlarını sürdürmeleri için proje kapsamında evlerde belirli periyotlarla temizlik yapılıyor.

Bu kapsamda kanser hastası Yıldız Aksoy'un evine giden Vefa Ekibi, temizlik yaptı, evdeki eksiklikleri giderdi.

Ekibe eşlik eden SYDV Müdürü Kadir Güner, gazetecilere, rutin çalışmaların dışında merkez ve köylerde yaşayan 400 engelli, hasta

ve yaşlının evini temizlediklerini söyledi.

Yaklaşık 25 kişiden oluşan ekibin gittikleri evin her tarafını temizlediğini anlatan Güner, şöyle konuştu:

"Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığıımızın sayımızı artırmasıyla daha fazla eve hizmet vermekteyiz. Ev ziyaretlerinde vatandaşlarımızın temizlik ve gündelik işlerine yardım ediliyor, market alışverişleri yapılıyor. Ekiplerimiz evlere

giderken temizlik malzemelerini ve ekipmanları da kendileriyle götürüyor. Ayda 400 vatandaşımızın evine giderek hayır dualarını almaktayız."

Hayır dualarını alıyoruz

Proje kapsamında devletin şefkat elini yaşlı, engelli, bakıma muhtaçlara uzatarak yanlarında yer almaya devam ettiklerini belirten Güner, "Vatandaşlarımızdan olum-

Muş Valiliği Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfınca (SYDV) Vefa Projesi kapsamında oluşturulan ekip, her ay ihtiyaç sahibi 400 yaşlı ve engellinin evini temizliyor.

FOTOĞRAF AA / SABRİ YILDIRIM

lu dönüşler almaktayız. Ekiplerimiz vatandaşlarımızın sadece evini temizlemiyor, onların gönüllerine dokunarak taleplerini de dinliyor ve bize iletiyorlar. Vatandaşlar, devletimize şükranlarını ve bağlılıklarını sürekli dile getiriyor. Bundan büyük memnuniyet duyuyoruz." diye konuştu.

Ekte görevli Lale Taş ise evlerde temizlik işini severek yaptığını belirterek, "Yaşlılarımızın evlerine giderek onların temizlik, yemek ve ütü gibi ihtiyaçlarını karşılıyoruz, hayır dualarını alıyoruz. Yaptığımız hizmetten dolayı vatandaşlar çok seviyor.

Evden ayrılırken ne zaman geleceğimizi soruyorlar. Allah devletimizden razı olsun." dedi.

Saray Mahallesi'nde evi temizlenen Aksoy da görevlilere teşekkür ederek, "Evde temizlik yapamıyorum, perdelemini yıkayamıyorum. Ekipler gelip her tarafı temizliyor. Allah devletimize zeval vermesin. Devlet olmazsa bize kim bakacak. Evde her işimizi yapıyorlar. Sayın Cumhurbaşkanımızı görmek, evimde misafir etmek istiyorum." ifadelerini kullandı.

FOTOĞRAF AA / SABRİ YILDIRIM

TÜKENMEK BİLMİYEN BİR İYİLEŞTİRME TUTKUSUYLA İNSANLIĞA HİZMET EDİYORUZ

Abdi İbrahim Vakfı, kanser tedavisi için İstanbul'a gelen ancak ekonomik nedenlerle kalacak yer sıkıntısı çeken çocuklara, aileleriyle birlikte konaklama imkânı sağlayacak olan İyilik Evi'nin kapılarını İstanbul Fatih'te açtı. Abdi İbrahim Kurumsal İlişkiler, Sürdürülebilirlik ve İletişim Direktörü Dr. M. Oğuzcan Bülbül ile sürecin ayrıntılarını konuştuk.

Abdi İbrahim Vakfı'nın genel olarak faaliyet alanlarından bahsedermisiniz?

Kurucuları arasında Nesrin Barut Esirtgen, Nezih Barut, Ahmet Cenar Esirtgen, İbrahim Barut ve Abdi İbrahim İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin yer aldığı Abdi İbrahim Vakfı; spor, eğitim, sağlık ve bakım hizmetleri alanında faaliyet gösteriyor. 2021'de kurduğumuz vakıfla, gençlerimizin bilim, spor ve eğitime olan ilgisini artırmayı, onların çağdaş ve evrensel değerler ile cumhuriyetin temel ilkelerine sahip, donanımlı ve nitelikli bireyler olarak yetişmesine destek vermeyi amaçlıyoruz. Eğitim başlığı altında en önemli projemiz, dünya ve ülkemiz açısından kritik öneme sahip olan biyoteknoloji alanında donanımlı gençlerin yetişmesine katkıda bulunmak amacıyla hayata geçirdiğimiz Abdi İbrahim Vakfı burs programı.

Abdi İbrahim Vakfı olarak lisans, yüksek lisans ve doktora seviyelerinde toplam 51 öğrenciye biyoteknoloji bursu imkânı sağladık. Burs almaya hak kazanan 51 öğrencinin 14'ü erkek, 37'si ise kız öğrenci oldu. Yani bursiyerlerimizin yüzde 72'sini kız öğrenciler oluşturuyor.

Spor başlığı altında ise amatör veya profesyonel spor dallarında başarılı olan sporcuların en üst düzeye ulaşabilmeleri, bu seviyede kalabilmeleri ve ülkemizi olimpiyatlar, Dünya ve Avrupa Şampiyonları gibi elit seviyedeki uluslararası organizasyonlarda başarıyla temsil edebilmeleri için gerekli her türlü desteği sağlamayı hedefliyoruz.

Son olarak sağlık alanında, gençlerin yanı sıra yaşlılara, kanser hastaları ve yakınlarına yönelik projeler üretmek, yurt içinde veya yurt dışında huzur evi, engelli bakım evi,

FOTOĞRAF AA / ABDİ İBRAHİM

rehabilitasyon merkezi gibi sağlık ve bakım ile ilgili tesisler kurmayı hedefliyorduk.

Ne mutlu ki bu amacımıza yönelik ilk adımı attık. Aralık ayında kapılarını açan Abdi İbrahim Vakfı İyilik Evi, vakfımızın sağlık alanında hayata geçirdiği ilk proje olma özelliğini taşıyor. İyilik Evi, kanser tedavisi için İstanbul'a gelen ancak maddi yetersizlikler nedeniyle konaklama sıkıntısı çeken çocuklara ve onların ailelerine bir yuva olacak.

Tamamen ücretsiz

İstanbul Fatih'te açtığımız "İyilik Evi" ile neyi hedefliyorsunuz?

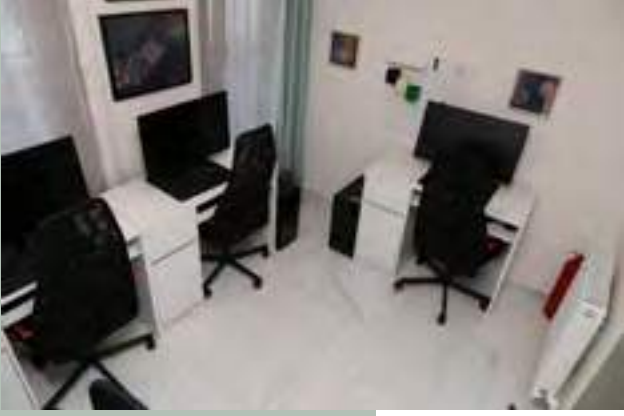
Türkiye'nin iyileştiren gücü Abdi İbrahim olarak tam 111 yıldır tükenmek bilmeyen bir iyileştirme tutkusuyla insanlığa hizmet ediyoruz. Kurulduğumuz günden bu yana ülkemize, insanımıza, toplumumuza faydalı olmak amacıyla var gücümüzle çalışıyoruz. İyilik Evi de aslında Abdi

İbrahim değerlerinin ve felsefesinin vücut bulmuş halidir.

Kanser hastalığı ne yazık ki tüm insanlığı tehdit eden çok kritik bir sağlık sorunu. Uluslararası Kanser Araştırma Ajansı verilerine göre Türkiye'de her gün 364 erkeğe ve 276 kadına kanser teşhisi konuluyor. Kanser tedavisi gerek hasta gerekse hasta yakını için çok zorlu, özen ve dikkat isteyen bir süreç. Anadolu'nun değişik şehirlerinde yaşayan ve bu hastalığa yakalanan çocuklarımız, aileleriyle birlikte tedavi için büyük şehirlere seyahat etmek durumunda kalıyorlar.

Biz de Abdi İbrahim Vakfı olarak, tedavi için İstanbul'a gelen ancak maddi olanaksızlıklar nedeniyle konaklama sıkıntısı çeken kanser hastası çocuklarımızın ve onlara refakat eden yakınlarının konaklama ihtiyaçlarını dikkate alarak İyilik Evi projesini hayata geçirdik.

Abdi İbrahim Vakfı İyilik Evi'nde; hastalı-

ğın evresini ve ailenin maddi durumunu dikkate alarak tamamen ücretsiz bir şekilde, tedavi sürecinde hastalarımıza ve hasta yakınlarımıza konaklama desteği sunacağız. Toplam 18 odalı, tam kapasitede 45 kişinin konaklayabileceği İyilik Evimizde yılda yaklaşık 120 aileye konaklama hizmeti vermeyi hedefliyoruz.

Farklı şehirlerde hizmete açmak istiyoruz

İyilik Evi'nin ilk misafirleri geldi mi? İlk izlenimleriniz neler?

Ocak 2023 itibarıyla ilk misafirlerimizi kabul ettik. Halihazırda dört çocuğumuz ve ailesi tesisimizde konaklıyor. Önümüzdeki günlerde 2 çocuğumuz daha ebeveynleri ile birlikte konacağımız olacak. Sağlık Bakanlığı'na bağlı hastanelerimizin onkoloji bölümleriyle temas halindeyiz. Onlardan aldığımız geri bildirimlerden de anlıyoruz ki İstanbul'da bu gibi tesislere çok ihtiyaç var.

Gönlümüzden geçen olabildiğince çok sayıda çocuğumuza ulaşmak ve onların aileleriyle birlikte bu konaklama olanağından yararlanmasını sağlamak. İyilik Evimizde, tedavi gören çocuklarımızı sarıp sarmalayacak sıcak ve sağlıklı bir ortam oluşturmanın gururunu yaşıyoruz.

İyilik Evi tarzında yeni projeler var mı?

Henüz takvimi ve lokasyonları net olmakla beraber, Abdi İbrahim Vakfı'nın çalışma alanı kapsamında İyilik Evleri'ni farklı şehirlerde de hizmete açmak istiyoruz. Hem şirketimiz hem vakfımız adına toplum sağlığına katkı sunan her adımı desteklemeye, bu vizyon doğrultusunda yeni projeler üretmeye bundan önce olduğu gibi bundan sonra da devam edeceğiz.

CAN DOSTLARINI SEVGİYLE İYİLEŞTİRENLERİN HİKÂYESİ

Sevginin her şeyi iyileştireceğine inanan hayvan dostları, çeşitli rahatsızlıkları bulunan hayvanları sahiplenerek, onların hayata tutunmalarını sağladı.

"Sevgi her şeyi iyileştirir" düsturundan yola çıkarak, sahiplendikleri hayvanları tedavi ettiren ve bu süreçte onlarla güçlü bir bağ kuran hayvanseverler, hikâyelerini anlattı.

Anadolu Ajansı'nın bahçesindeki kediyi sahiplenen Rabia Göl, Monika adını verdiği kedinin ilk bulunduğu da bütün vücudunda enfeksiyon olduğunu ve "çok fazla yaşamaz" denildiğini söyledi.

Ailesinden uzakta Ankara'da yaşadığını belirten Göl, "Monika'nın varlığı bana aile oldu, arkadaş oldu, her şey oldu. Birbirimiz için her şeyiz şu an. Sevgi ikimizi de iyileştirdi. Ben onu iyileştirdiğimi düşünürken o beni iyileştirdi." diye konuştu.

"Önce bilinçlen sonra sahiplen"

Simge Seven, mart ayında hem dedesini hem babasını kaybettiğini, mezarlıktaki çöp tenekesinin yanında gözleri iltihaptan kapanmış yavru kediyi gördüğünü

anlattı.

Kediyi veterinerine götürdüğünü belirten Seven, uzun bir tedavi sürecinin ardından bütün odak noktasının Çeto adını verdiği kedisi olduğunu ifade etti. Seven, "Biz Çeto'yu iyileştirirken aslında biz de iyileştik. Çünkü çok büyük bir kayıp yaşadık. Çeto'nun varlığı bize gerçekten çok büyük bir enerji oldu, mutluluk kaynağı oldu. Kapıyı açtığımızda böyle kuyruğunu kaldırıp size doğru koşması bile çok çok mutluluk verici." diye konuştu.

"Hayvan sevgisi, insan sevgisi, herhangi bir şeye olan sevgi bile iyileştirir." ifadelerini kullanan Seven, canlılara evlat gözüyle bakılması gerektiğine dikkati çekerek, "Önce bilinçlen sonra sahiplen. O sahiplendiğiniz canı kendi evladınız gibi, onun da bir canı olduğunu unutmadan sahiplenin lütfen." dedi.

FOTOĞRAF AA / ÖMER TAHA ÇETİN

FOTOĞRAF AA / ÖMER TAHA ÇETİN

Köpek sayesinde hayatına sporu dahil etti

Nuray Kaya, 10 yıl önce ilk köpeği Şarap ile yaklaşık 2 yıl önce de hasta olduğu için sahiplenilmekten vazgeçilen Suşi ile karşılaştığını anlattı.

Sahip çıktığı Suşi'nin 9 kardeşten sağ kalan tek yavru olduğunu, depresyona girdiği için annesinin Suşi'yi emziremediğini belirten

Kaya, "Yardım etmek bizi de iyileştiriyor ve iyi geliyor. Yavru bir köpek sahiplenip, büyüttüğünüz ve iyileştirdiğinizde sadece doğurmamış oluyorsunuz." diye konuştu.

Uyandığı anda ilk yaptığı işin Suşi'yle dışarı çıkmak olduğunu belirten Kaya, hayatına hayvanların girmesiyle doğayla daha iç içe hale geldiğini kaydetti. Kaya, "Fiziksel olarak daha sağlıklıyım, hayatıma

spor girdi bir kere. Her gün 10 bin adım ve üzerinde hareket ediyorum sadece onların ihtiyaçlarını karşılamak için." dedi.

"Her eve bir pati"

Köpeklerle yaşadığı kavga sırasında yaralanan ilk kedisi Lesnar ile yazlık bahçesinde bulduğu ikinci kedisi Midas'ı tedavi ettirerek sahiplendiğini anlatan Esmâ Yıldız ise daha önce kedilerden korktu-

FOTOĞRAF AA / ÖMER TAHA ÇETİN

ğunu ancak onlarla beraber hayatına inanılmaz güzel bir enerji geldiğini belirtti.

Yıldız hayvanların evin neşesi olduğunu, çocuklardan bir farkının bulunmadığını ifade ederek, "Sabah 5'te Midas beni kaldırıyor ve kalkma sebebi-miz 'Mama ver', 'Sev'. Başka hiçbir şeyimiz yok. Ve her gece benimle aynı yastıkta yatıyor.

Biz bayanların temizlik takıntısı vardır, şu anda tamamen o takıntılarımdan vazgeçmiş durumdayım. Evdeki bütün halılarımı değiştirmiş durumdayım." dedi.

Evinde kedi beslemeyi düşünenlere de kesinlikle almaları tavsiyesinde bulunan Yıldız, "Her eve bir pati diyoruz zaten." ifadelerini kullandı.

Kedi, köpek, kaplumbağa ve balık bir arada

Bir çocuk annesi Kevser Kişi ise evini çok sayıda can dostuyla paylaşan bir hayvansever.

10 kedisi, 5 köpeği ve birer kaplumbağa ile balığının bulunduğunu söyleyen Kişi, hayvan sevgisi nedeniyle bahçeli bir evde yaşadığını, hasta

FOTOĞRAF AA / ÖMER TAHA ÇETİN

hayvanları sahiplenerek tedavi ettirdiğini anlattı. Marla adını verdiği kedisinin de bunlardan biri olduğunu kaydeden Kişi, FIP hastalığı nedeniyle Marla'nın 96 günlük tedavi gördüğünü söyledi.

Temizlik konusunda kedilerin de çocuklar gibi görülmesi gerektiğini söyleyen Kişi, "Çocuk bir yeri kirletir, kedi de bir yeri kirletir. Çocuğun kirlettiği yeri temizlerken söylenmiyorsunuz, yapıyorsunuz. Bunu öyle gördükten sonra onların temizliği de insanlara zor gelmiyor." ifadelerini kullandı.

Bir varlığı sevmek gerçekten insanı çok iyileştiriyor

Barınakta yaşayan köpek Pito'yu sahiplenen Dilek Doğan Karaoğlu, insanların hayata bakış açısının hayvanlarla değiştiğini belirtti.

Pito'dan önce kedisi de olan Karaoğlu, hayvanların kendisine kattıklarını şöyle anlattı:

"Çok sabırsız bir insandım. Hemen her şey olsun derdim ama onların ihtiyaçlarını karşılamaya başladıktan

FOTOĞRAF AA / ÖMER TAHA ÇETİN

FOTOĞRAF AA / ÖMER TAHA ÇETİN

sonra sabretmeyi öğrendim. Aslında çok çok zevkli, şu anda 6,5 aylık bebeğim var, bebeğimizi de alıp gezdiriyorum. Sevgi, kesinlikle her şeyi iyileştiriyor. Bunu da 7'den 77'ye herkeste görebilirsiniz. Bir varlığı sevmek gerçekten insanı çok iyileştiriyor."

Karaoğlu ailelere, çocuklara televizyon izlettirmek ya da onları telefonla oyalamak yerine sahiplenecekleri bir hayvana evlerini açmaları tavsiyesinde bulundu.

FOTOĞRAF AA / İHH

BU SINIFLAR İYİLİKTE YARIŞIYOR

İHH İnsani Yardım Vakfının 2013'ten bu yana Eğitim-Bir-Sen ve Millî Eğitim Bakanlığı ile koordineli şekilde yürüttüğü "İyilikte Yarışan Sınıflar" projesi devam ediyor.

İHH İnsani Yardım Vakfının 2013'ten bu yana Eğitim-Bir-Sen ve Millî Eğitim Bakanlığı ile koordineli şekilde yürüttüğü "İyilikte Yarışan Sınıflar" projesi devam ediyor.

Vakıftan yapılan açıklamaya göre, Türkiye'nin dört bir yanındaki okullarda eğitim gören gönüllü öğrenciler, proje aracılığıyla yetim kardeşlerine destek oluyor.

10. yılına giren proje vesilesiyle bugüne kadar 1 milyonu aşkın gönüllü öğrenci, binlerce yetim kardeşine destek oldu. Öğrenciler, Türkiye dahil dünyanın 49 farklı ülke ve bölgesine iyiliklerini ulaştırdı.

Projeye katılmak isteyen gönüllü

öğrenciler, "İHH'nin Yetim Sponsorluk Sistemi" kapsamındaki 49 ülkeden dilediklerini seçebiliyor.

Sponsorluk süreci başlatıldıktan sonra sınıflar adına eşleştirilen yetimlerin ülkesi, adı, yaşı ve fotoğrafını içeren "Yetim Özet Bilgi Formu" posta veya e-posta ile İHH tarafından her sınıfa gönderiliyor. Proje, Millî Eğitim Bakanlığı'nın onayıyla sürdürülüyor.

Gönüllülük esasına dayanıyor

Projeye ilişkin açıklama yapan İHH Yetim Çalışmalarından Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi Reşat Başer, 81 ilde uygulanan projenin yardımlaşma ve paylaşıma bilincinin artmasına

FOTOĞRAF AA / İHH

katkı sağladığını, projeye katılımın da tamamen gönüllülük esasına dayandığını kaydetti.

Birleşmiş Milletler verilerine göre, dünyada 150 milyondan fazla yetim ve öksüz çocuk bulunduğunu belirten Başer, "İHH İnsani Yardım Vakfının yaptığı yetim çalışmalarının temel amacı, yaşamını tek başına idame ettiremeyen yetimlere, kendi ayakları üzerinde duracak yeterliliğe ulaşmaya kadar destek olmak, eğitimlerini sağlamak ve onları aile şefkati ile hayata hazırlamaktır." ifadelerini kullandı.

Uzun yıllardır yetimlere yönelik yardım çalışmaları düzenleyen İHH, 120 ülkedeki 1 milyondan fazla yetime dönemsel yardım ulaştırırken, Türkiye dahil 49 ülkedeki 135 binden fazla yetime ise Yetim Sponsorluk Sistemi ile düzenli destek veriyor. 12 ülkede 42 yetimhanesi bulunan İHH, 1 Yetim Eğitim Merkezi ve 1 Çocuk Yaşam Merkezi ile de yetimlere destek sağlıyor.

FOTOĞRAF AA / İHH

İYİLİĞİ BULUNDUĞUMUZ ŞEHRE YAYMAK

FOTOĞRAF AA / DİTİB

Almanya'nın Stuttgart kentinde yaşayan Türk gençleri, "İyiliği bulduğumuz şehre yaymak" sloganıyla sokakta yaşayan ihtiyaç sahiplerine battaniye ve gıda yardımında bulundu.

Diyanet İşleri Türk İslam Birliğine (DİTİB) bağlı Stuttgart-Feuerbach Merkez Camii gençlik kollarının organizasyonuyla soğuk hava koşullarının etkili olduğu Stuttgart şehir merkezinde ihtiyaç sahiplerine battaniye, eldiven, bere, çorap, simit ve içme suyundan oluşan yardım paketi dağıtıldı.

Stuttgart-Feuerbach DİTİB Merkez Camii Gençlik Kolları Başkanı Aykut Mercan, sosyal sorumluluk ve dayanışma için sokakta yaşayanlara 10 kişilik gönüllü gençle yardımda bulunduklarını söyledi.

Mercan, "Dedelerimiz asırlar boyunca iyiliği, merhameti ve sevgiyi yaydılar. Onlar ırk, renk, milliyet ve inanç ayırt etmeden insanlara şefkat ellerini uzattılar. Bu düsturla

başlattığımız kampanyaya gençler büyük ilgi gösterdi." dedi.

Stuttgart-Feuerbach DİTİB Merkez Camii Başkanı İsmail Çakır ise kampanyaya öncülük eden gençlere teşekkür ederek, "Sosyal sorumluluk sahibi bir neslin yetiştiğini görmek bizleri de son derece memnun ediyor." ifadesini kullandı.

Yardıma alanlar ise memnuniyetlerini dile getirdi.

"İYİLEŞTİM VE SİZE DESTEĞE GELDİM" LÖSEMİLİ ÇOCUKLARA "UMUT" AŞILIYOR

FOTOĞRAF AA / ZEHRA TEKECİ

Muratpaşa ilçesinde yaşayan ve 9 yıl önce kardeşi ile oynarken hissettiği ağrı nedeniyle gittiği hastanede kendisine halk arasında çocuk ve ergenlerde görülen kötü huylu kemik tümörü olarak bilinen "Osteojenik Sarkom" teşhisi konulan 24 yaşındaki Arslan, 16 ay süren tedavi sürecinin ardından sağlığına kavuştu.

Yeni hayallerle yoluna devam eden Arslan, bir yıl sonra lösemi olduğunu öğrenince yine sarsıldı. Yeniden

hastane koridorlarında iyileşeceği günün hayalini kuran Arslan, 9 aylık tedavi sonrası babasından yapılan ilik nakli ile hayata tutundu.

Hastalara moral aşıyor

Hastalığı boyunca yaşadıklarını paylaşmak ve diğer hastalara da destek olmak amacıyla LÖSEV'e başvuran Arslan, vakıf bünyesinde sosyal hizmetler saha personeli olarak göreve başladı. LÖSEV bün-

yesinde hasta çocukları ve ailelerini ziyaret eden Arslan, onlara moral aşıyor.

Zorlu mücadelesini anlatan Güldane Arslan, hayatının en güzel dönemlerinde kendisini yakalayan kanseri, hayat motivasyonu ile yenmeyi başardığını söyledi.

Antalya'da kötü huylu kemik tümörü ile mücadelesinin ardından yakalandığı lösemiye yenen Güldane Arslan, Lösemili Çocuklar Vakfında (LÖSEV) hasta çocuklarla bir araya gelerek, umut aşıyor.

FOTOĞRAF AA / ZEHRA TEKECI

Yaşama inancını kaybetmedi

Her iki hastalık sürecinde de yaşama olan inancını asla kaybetmediğini vurgulayan Arslan, hastanede kaldığı dönemlerde kıyafetlerine uygun ojeler sürüp, bandanalar taktığını, kendisini daima dinamik tutmaya çalıştığını belirtti. Sık sık kitap okuyarak farklı dünyaları tanıdığını, hayal ile gerçek arasında bir dünya kurarak, hastalığın içinde kaybolmadığını anlatan Arslan, "Tam bitti derken, kanser yeniden hayatımın bir parçasını çalmaya çalıştı. Ben de ona izin vermedim. Motivasyonumu daima yüksek tutarak en güzel yıllarımı çalan kansere 'dur' dedim ve hayatıma devam ettim." diye konuştu.

Hastalara dokunmak beni motive ediyor

Hastalık nedeniyle eğitimine ara vermek zorunda kaldığını ve liseyi dışarıdan bitirdiğini dile getiren Arslan, lösemiye atlatma sürecinde de Akdeniz Üniversitesi Halkla İlişkiler Bölümünü bitirdiğini söyledi. Çevresinin daima kendisine destek olduğunu, moralini yüksek tutmasını sağladığını anlatan Arslan,

LÖSEV'in de kendisini hiç yalnız bırakmadığını belirtti.

Hastalık sürecinde çevredeki insanların yaklaşımının ne kadar önemli olduğunu yaşayarak anladığını söyleyen Arslan, "Hastalığı yendim ve sağlığıma kavuştum. Başka hastalara destek olmak için LÖSEV'e başladım. Kendimi ait hissettiğim yerde çalışmak beni mutlu etti. İş serüvenim başladı. Benim gibi hastalara dokunmak beni çok motive ediyor." dedi.

Güzel yollar kolay aşılmaz

Arslan, kendisini iyileşmeyi başaran bir hasta olarak örnek gösterdiğini belirterek, "Hastalara ve ailelere, 'Bir dönem ben de burada yatıyordum, şimdi iyileştim ve size desteğe geldim' diyorum, onlara moral veriyorum. Korkmamaları gerektiğini söylüyorum. Onlar da mutlu oluyorlar. Bazen ziyaretlerde hatıralarım canlanınca eski günlere gidip, üzülüyorum ama sonu çok güzel bitti. Sonuçta güzel yollar kolay aşılmaz." ifadelerini kullandı.

GÖNÜLLÜLERDEN İYİLİK HİKÂYELERİ

*Türkiye Diyanet Vakfı (TDV) gönüllüsü ünlüler,
“Gönüllüyüm İyiliğe Şahidim” temasıyla yurt içi ve
yurt dışında yaşadıkları iyilik hikayelerini anlattı.*

ALİ BUHARA METE

Oyuncular Ali Buhara Mete, Baha-
dır Yenişehirlioğlu, Celal Al, millî
basketbolcu Furkan Aldemir, rap sa-
natçısı Resul Aydemir, millî güreşçi
Rıza Kayaalp, TDV ile gerçekleştir-
dikleri iyilik anlarını paylaştı.

Oyuncu Ali Buhara Mete videoda,
TDV gönüllüsü olarak Tanzanya'ya
gitmenin kendisine keyif verdiğini
belirtti. Tumbatu Adası'nda gördü-
ğü manzaranın hayret verici oldu-
ğunu kaydeden Mete, “İnanılmaz
bir yokluk ve imkansızlıklar var.
Evlerde suyun, tuvaletin olmaması
beni çok şaşırtmıştı. Ama gözüme
çarpan şey, bütün bu yokluklara
rağmen insanların gözlerindeki mut-
luluğu görmek. Bizi gördüklerinde
yüzlerinde tebessüm oluşması beni
çok duygulandırdı. Onlara bir şeyler
dağıttığımızda tok gönüllü olmaları
çok hoşuma gitmişti. Küçük kızlara
lokum verdiğimde yememeleri
dikkatimi çekti. Neden yemediler
diye sordum. Onu aileleriyle payla-
şacaklarını öğrendiğimde açıkçası
bana çok dokunmuştu.” ifadelerini
kullandı.

CELAL AL

Mesele kardeşliğimizi ortaya koymak

Oyuncu Bahadır Yenişehirlioğlu, sosyal sorumluluk çerçevesinde vakfın pek çok programına katıldığını belirterek, “Afrika’da, Orta Asya’da pek çok faaliyet gerçekleştirdik, birçok insanın gönüne dokunduk. Onların yaralarını sardık. Türkiye’den onlara sizin muhabbetinizi ulaştırdık, aslında bir köprü olduk. Mesele sadece Kur’an-ı Kerim dağıtmak, Kurban’da et dağıtmak değil. Bütün mesele kardeşliğimizi ortaya koymaktır. Çünkü biz büyük bir milletiz.” diye konuştu.

Oyuncu Celal Al, Suriye’nin İdlib ilinde, yetim çocuklarla yaşadığı dakikaların çok zor geçtiğini söyledi. TDV ile 5-6 yıldır dünyanın birçok coğrafyasında gönüllü olarak çalıştığını dile getiren Al, “İdlib’de yaşadığım bir anıyı anlatmak istiyorum. Yetimhaneye gittik arkadaşlarımızla beraber. Bu kardeşlerimizle kucaklaşıyorsunuz, onlara emanetlerini veriyorsunuz. Size şunu soruyorlar, ‘Size baba diyebilir miyim?’, ‘Benim babam olur musun?’, ‘Babam yok’. Bir baba olarak yutkundum ve kelimelerin tarifsiz kaldığı anlardan bir tanesiy-

BAHADIR YENİŞEHİRLİOĞLU

di. Dönmeye çalıştığımız zaman arabaların kapılarını kapatıp ‘gitme’ diyorlar.” açıklamasını yaptı.

Büyük bir ders

Millî basketbolcu Furkan Aldemir, “Boyumun uzun olması sebebiyle çocukları havaya atıp tutmayı çok seviyorum. İlk başta korkan çocukların havada attığı bakışları, güler yüzleri kalbime işliyor. O açıdan kardeşlerimizle beraber oyun oynamak, Afrika’ya gittiğimizde, susuzluğun içerisinde su kuyusu önünde su savaşı yapmak bizim için çok değerli. O açıdan gönüllülük organizasyonunda benim için önemli olan şey kardeşlerimizin yüzündeki gülücüğü görebilmek.” değerlendirmesinde bulundu.

Rap sanatçısı Resul Aydemir de hafızlık eğitimi alan çocukların ahlaklı davranışlarının kendisini çok etkilediğini belirterek, şunları kaydetti:

“TDV ile Tanzanya’nın Zanzibar Adası’na gitmiştik. Burada bir medresede çocuklara bayram harçlığı

RESUL AYDEMİR

FURKAN ALDEMİR

dağıtmak istedik. Çocuklara çok oldukları ve tam sıraya girmedikleri için harçlık dağıtırken karışıklık oldu. Defalarca verdiğim sırayı karıştırıp aynı çocuklara harçlık verdim. 3-4 çocuk daha sonra paraları geri getirip ‘Bizim harçlığımız var. Sizin bize bunu tekrar vermenize gerek yok, diğer arkadaşlarımıza verin’ dediler. Bu ada elektrik ve su bağlantısı, kanalizasyon sistemi olmayan, hala takas usulüyle ticaretin yapıldığı bir ada. Paranın çok değerli olduğu bir coğrafya. Öyle bir coğrafyada çocukların paraları geri vermeleri benim için büyük bir ders oldu.”

O olayı hiç unutamıyorum

Millî güreşçi Rıza Kayaalp ise 2016 yılından beri TDV’nin gönüllüsü olarak birçok yardım faaliyetine katıldığını anlattı. Hayırseverlerin yardımlarını Afrika, Asya ve Balkanlar’da bulunan sahiplerine ulaştırdıklarını ifade eden Kayaalp, “Bu yardımları yaparken beni en

çok etkileyen olaylardan bir tanesi bir Kurban Bayramı’nda Kırgızistan’da Ahıska Türkü bir annemizin kapısını çaldığımızda bizim göğsümüzdeki bayrağı görünce inanılmaz derecede duygulanması ve koşarak bana sarılması olmuştu. O olayı hiç unutamıyorum. Onun o sevinci beni oldukça duygulandırdı.” anısını paylaştı.

TDV’nin yaptığı açıklamaya göre ocak ayı içerisinde gönüllüler sanatçı Ahmet Altay, sanatçı Burak Haktanır, sanatçı Emre Üçtepe, sanatçı Hakan Serim, sanatçı Hasan Özer, sanatçı Necip Karakaya, sanatçı İzzet Okumuş, sanatçı Mahir Arslan, sanatçı Murat Karak, sanatçı Recep Çavdar ve Youtuber Sertaç Güngör’den iyilik hikâyeleri de paylaşılacak.

GÖÇ ZAMANINDAN GELEN YEMEKLER

Türkiye ile Yunanistan arasında 30 Ocak 1923'te imzalanan sözleşme uyarınca gerçekleştirilen nüfus mübadelesiyle yakınları Kırklareli'ne yerleşen mübadillerin yaptığı 40 çeşit yemek tanıtıldı.

FOTOĞRAF AA / ÖZGÜN TIRAN

Kırklareli Ortak Akıl Derneği ile Kültür Varlıkları Derneği'nce mübadelenin 100. yılı dolayısıyla, göç zamanında hazırlanan yemek çeşitlerini gelecek kuşaklara aktarmak amacıyla bir restoranda düzenlenen etkinlikte, mübadiller evlerinde yaptıkları 40 çeşit yemeği aynı sofrada sundu.

"Mübadele yemeği" olarak adlandırılan yemekler vatandaşlara ikram edildi.

Kırklareli Ortak Akıl Derneği Başkanı Ali Çakır, amaçlarının unutulmuş veya çok fazla bilinmeyen lezzetleri ön plana çıkarmak olduğunu söyledi.

Hazırlanan her bir yemeğin kendine özgü hikayesi bulunduğunu belirten Çakır, "Bugün birlik beraberlik ve anıları unutmamak üzere toplandık, geçmişte yaşananlar kolay değil. İnsanlar, mübadiller evlerinden yurtlarından ayrılmak zorunda kaldılar. Biz bunu gelecek kuşaklara da hatırlatmak istiyoruz." dedi.

Sanki o günleri yaşıyorum

Mübadil Gülay Kayan ise annesinden öğrendiği "bin çocuklar" yemeğini yaparken sanki o günleri yaşadığını ifade etti.

FOTOĞRAF AA / ÖZGÜN TIRAN

Dedelerinin 1923 yılında Türkiye'ye göç ettiğini anımsatan Kayan, mübadele ile yemek kültürünü de göç ettiğini belirtti.

Mübadele yemeklerini yaparken çok duygulandığını anlatan Kayan, "Ben bugün burada savaş zamanında yapılan 'bin çocuklar' yemeği yapıp getirdim. Bu yemekler nesilden nesile bizlere aktarıldı. Anneannem annesinden öğrenmiş, ben de annemden öğrendim." dedi.

Öğrendiği yemekleri gelecek nesillere aktarmaya çalıştığını ifade eden Kayan, şöyle devam etti:

"Bunlar göç zamanından gelen yemekler. Unla yapılan, içerisine patates katılarak yapılan yemekler. Ben 'bin çocuklar' yemeğini yaparken geçmişe gidiyorum açıkçası. Yani o günleri yaşıyorum. Savaş zamanında yokluk zamanında ne buldularsa karınlarını doyurmak, güç almak için hazırlanan yemekler. Benim yemeğim doyurucu besin değeri yüksek, vakitten kazanılmak için hazırlanan bir yemek."

Yüzyıllardır yapılan bir çörek

Naciye Kavas da anneannesinden öğrendiği yağlı

FOTOĞRAF AA / ÖZGÜN TIRAN

çöreği yaptığını anlattı.

Çöreği yeni doğan çocuklar için hazırladıklarını ifade eden Kavas, "Yağlı çöreğin içerisine para koyarız. Para kime çıkarsa o bebeğe hediye alır. Büyüklerimiz bu çöreği hep yapardı. Yüzyıllardır yapılan bir çörek." dedi.

Kavas, bu yemeğin nişan törenlerinde de hediye götürüldüğünü anlattı.

Nuriye Aksoy da mısır tranası yaptığını, bu

yemeği annesinin eskiden özellikle kış aylarında pişirdiğini ifade etti.

Seval Candan, babaannesinden öğrendiği dızmana yemeği yaptığını söyledi.

Çocukluğunun bu yemek ile geçtiğini aktaran Candan, "Babaannem yaptığında hepimiz tepsinin başına geçerdik, bitecek diye korkarak yerdik ve hemen bitirirdik. Güzel anıları var." diye konuştu.

DÜNYAYI İYİLİKLE İYİLEŞTİRMEK

TİKA, kuruluşunun 30. yılında uzak coğrafyalarda Türkiye bayrağını dalgalandırmaya devam ediyor. Kuruluşunun üzerinden 30 yıl geçen Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA), geçen 30 yıllık süreç zarfında 170 ülkede eğitimden tarıma, temiz suya erişimden restorasyona 30 binden fazla proje gerçekleştirdi.

2022'DEKİ RAMAZAN AYI SÜRESİNCE
92 ÜLKEDE YÜZ BİNLERCE İHTİYAÇ
SAHİBİNE GIDA PAKETİ, SICAK YEMEK
VE TEMEL İHTİYAÇ MALZEMELERİ
DAĞITMIŞTI.

FOTOĞRAF AA / İFTİKAR ELMİNDARİ

FOTOĞRAF AA / İFTİKAR ELMİNDARİ

2022'DEKİ RAMAZAN AYI SÜRESİNCE 92 ÜLKEDE YÜZ BİNLERCE İHTİYAÇ SAHİBİNE GIDA PAKETİ, SICAK YEMEK VE TEMEL İHTİYAÇ MALZEMELERİ DAĞITMIŞTI.

FOTOĞRAF AA / ABDOULAYE ADOUM MAHAMAT

25 NİSAN 2022'DE ÇAD'DA DİKİŞ EĞİTİMİ VERİLEN 20 KADINA, GEÇİMLERİNİ SAĞLAMALARI İÇİN DİKİŞ MAKİNESİ BAĞIŞLAMIŞTI.

19 NİSAN 2022'DE RAMAZAN YARDIMLARI KAPSAMINDA
ETİYOPYA'NIN OROMİYA EYALETİNDE İHTİYAÇ SAHİPLERİNE 15
TONLUK GIDA YARDIMI DAĞITMIŞTI.

FOTOĞRAF AA / MİNASSE WONDİMU HAİLÜ

TÜRKİYE'NİN TİRAN BÜYÜKELÇİSİ TAYYAR KAĞAN ATAY (TAKIM ELBİSELİ), TİKA TİRAN KOORDİNATÖRÜ EMİNE GİZEM BAŞKAN (SOL 4) VE ZİRAAT MÜHENDİSLERİNİN KATILIMIYLA 6 EYLÜL 2022'DE ARNAVUTLUK'TAKİ YETİM ÇOCUKLARIN AİLELERİNE NARENCİYE FİDANI DAĞITILMIŞTI.

FOTOĞRAF AA / BEKİR KASIM

17 EYLÜL 2020'DE SURİYE'NİN KUZEYİNDE YER ALAN SORAN İLÇESİNDE 1000 METREKARELİK ALANA İNŞA EDİLEN FİDE ÜRETİM MERKEZİNİ HİZMETE AÇMIŞTI.

FOTOĞRAF AA / ŞERMIN COŞKUN

13 KASIM 2020'DE 'NAMİBYA ÇİFTÇİ KULÜBÜ PROGRAMI'NA ÜYE ÇİFTÇİLERE SİTMADAN KORUNMALARI İÇİN SİNEK AĞI DAĞITMIŞTI.

FOTOĞRAF AA / MUSTAFA KAMACI

TÜRKİYE CUMHURBAŞKANI RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN EŞİ EMİNE ERDOĞAN, 27 OCAK 2020'DE GAMBİYA CUMHURBAŞKANI BARROW'UN EŞİ FATOUMATTA BAH-BARROW İLE GAMBİYA'DA TİKA KEMBUJAE MADİNA KÖY CAMİİ VE OMAR BİN KHATTAB OKULUNUN AÇILIŞINI GERÇEKLEŞTİRMİŞTİ. EMİNE ERDOĞAN, AÇILIŞIN ARDINDAN SINIFLARI GEZEREK ÖĞRENCİLERE HEDİYE VERMİŞTİ.

FOTOĞRAF AA / FIRAT YURDAKUL

1 ARALIK 2017'DE HEM MYANMAR İÇİNDE HEM DE
ARAKANLI MÜSLÜMANLARIN SİĞİNDİĞİ BANGLADEŞ'TE
YARDIM DAĞITMIŞTI.

FOTOĞRAF AA / İFTİKAR ELMİNDARİ

4 OCAK 2019'DA PAKİSTAN'IN SİND EYALETİNDE
ÖĞRENCİLERİN ULAŞIMLARININ KOLAYLAŞTIRILMASI
İÇİN BİR OKUL SERVİSİNİ RASHİDABAD EĞİTİM VE
SAĞLIK KAMPÜSÜ'NE HİBE ETMİŞTİ.

FOTOĞRAF AA / MAHMOUD HJAJ

İNSAN HAYATINI İLGİLENDİREN HER KONUYLA YAKINDAN İLGİLENEN TİKA, TÜRKİYE'NİN MAZLUM COĞRAFYALARA UZANAN ELİ OLDU. SUDAN'IN BAŞKENTİ HARTUM'UN EN YOKSUL MAHALLELERİNDEN OLAN MAYO'DA YEREL BİR DERNEK, GELİR GETİRİCİ FAALİYETLERİN DESTEKLENMESİ AMACIYLA SUDANLI KADINLARA, AŞÇILIK, PASTACILIK, DİKİŞ, DERİ İŞLEME VE BAHARAT YAPIMI GİBİ KONULARDA EĞİTİM VERMİŞTİ. TİKA'NIN MALZEME DESTEĞİ SAYESİNDE KADINLAR, ÜRETİM YAPMAYA BAŞLAMIŞTI.

FOTOĞRAF AA / ALİ JADALLAH

12 AĞUSTOS 2020'DE ABLUKA ALTINDAKİ GAZZE'DE
30 FELÇLİ HASTANIN EVİNE 'ELEKTRİK ÜRETEN'
GÜNEŞ ENERJİSİ SİSTEMİ KURMUŞTU.

PROF. DR. MEHMET ZEKİ KUŞOĞLU İLE GELENEKSEL SANATLARIMIZIN DÜNÜ, BUGÜNÜ VE GELECEĞİ

BESİM ELHAN

*Kızılay Kadıköy Şube
Yöneticisi Besim Elhan,
Prof. Dr. Mehmet Zeki
Kuşoğlu ile geleneksel
sanatlarımız üzerine
konuştu.*

**Hocam öncelikle geleneksel sanatlara il-
giniz nasıl başladı, anlatabilir misiniz?**

Geleneksel sanatlarla ilgim, 1960-1961 yıllarında başladı. Gerçi bunda şuurulu bir arama ve araştırma yok. O zaman zaten benim buradaki üniversite öğrenciliğimin başlangıcı. Ancak geleneksel sanatlarla esas ilgilenmem devlet bursu kazanıp yurt dışına gittikten sonra başlar. Çünkü oralarda bizim o milletlerin kültürlerini sanatlarını çok iyi bildiğimizi, kendimizi

ise hiç bilmediğimizi fark ettim. Onun üzerine söylenmiş bir sözüm vardır, birçok insanlar bilir: “Gittim Batı’ya, döndüm Doğu’ya” diye.

Birçok kereler belirttiğim gibi orada yaptığım müze, kütüphane vs. araştırmaları neticesinde, yazmalar da dahil birçok eserin bizden oralara gittiğini öğrendim. Ama esas aklımı başıma getiren şey; bize bizim öğretilmediğimiz mevzuu. Onun için ülkeme dönünce kim neyi biliyor diye

SÜHEYL ÜNVER

bir gayret içine girdim. Askerlikten sonra üniversite hocasına başladım ve araştırdım. İlk teşebbüsüm de gölge oyunları oldu. Kültür Bakanlığı'nın o zaman Gümüşsuyu'nda açtığı Karagöz yapım kurslarına katıldım ve orada gölge oyunlarını öğrendim. Tabii ki bu öğrenmede bir şey diğerine vesile oluyor. Kim neyi biliyor? Sedef kakmayı kimden öğrenirim? Altın oymayı kimden öğrenirim? Maden kakmayı kimden öğrenirim? Ve buna benzer savat nedir, tombak nedir? Telkârı nedir? Bizim sanat tarihimizde yeri hiç olmayan konuları kendime konu olarak seçtim. Çünkü zaten bizim sanat tarihi dediğimiz şey bize öğretilen birazcık mimari, o da Batı terminolojisiyle öğretilmiş olması bakımından da can sıkıcı bir şey. Yani pendantifler, bilmem neler, T planlı camiler, sanki Osmanlı'nın T'siyle Batı'nın T'si aynı şeymiş gibi. Ne hikmetse böyle birtakım benzetmeler falan.

Bu serencâmınızda kimlerden istifâde ettiniz, biraz bize hocalarınızdan bahsedebilir misiniz?

Evvela sözlük okumalar ve hayatta olan insanlarla beraber olmak, ki bunların başında Rikkat Kunt hocam gelir. Sonra Süheyl Ünver hocam, Muhsin Demir Onat ve daha birçok insan, Ragıp Tuğtekin gibi, Kemal Batanay gibi. Tabii bir ikisi haricinde bunların hepsi benim hocalarım olmadı, ama onlarla teşriki mesaimiz oldu. Birtakım sorularım oldu. Onlar beni davet ettiler, konuşmak istediler, konuşma yaptık. Onlardan öğrendim. Ve onun akabinde de "Köprü İnsanlar" kitabını yazdım. "Köprü İnsanlar" benim için şöyle; Osmanlı'nın son elli yılı ve Cumhuriyet'in ilk elli yılında yaşamış. Moda akımlara itibar etmemiş, kimliğini, kişiliğini muhafaza etmiş ve onları bize aktarmış insanların hayat hikâyeleri bunlar. Ve o kitap da öyle oluştu. Şunu da tavsiye ettim eşime, dostuma. Mesela tarih hocası arkadaşlarıma, siz tarihteki köprü insanları yazın. Edebiyatta-kilere, edebiyattaki köprü insanları yazın, musikidekilere siz de musikimizdeki köprü insanları yazın dedim ise de hiçbirinden böyle bir kitap görmedim bugüne kadar. Ve sonra "Kilit Taşları" diye başka bir kitap yazdım. Bu arada birkaç kere yine Süheyl Ünver hoca rahmetlinin Cerrahpaşa Hastanesi'ndeki yerine gittik. Kendisi bizi sevdiği için evimize kadar geldi.

Sanat aile mesleğiniz olmuş, bu yönünüzle de sizi tanıyabilir miyiz?

Evet, Süheyl Ünver hocanın yerinde eşimle tanıştım. Sonra rahmetli hoca nikâh şahidimiz oldu. Eşim de kendi kültürümüze daha çok eğilmeye başladı. Eşimin elli altı tane kitabı var. Çoğu çocuklar için yazılmış ama tarihimizi sevdirmek adına da orta dereceli okullar için de yazdığı kitaplar var. Mesela bunun ikisini zikretmek gerekir: "Osmanlı Sultanları" kitabı ile "Hüznün ve İhtişamın Anneleri Osmanlı'nın Valide Sultanları" kitapları. Yani özellikle Valide sultanlar bugüne kadar bizim toplumumuzda pek anlaşılması mümkün olmayacak derecede aşağılanmışlar. Padişahı yüceltiyorsun, halifeyi yüceltiyorsun. O padişahı ve halifeyi doğuran anneyi aşağılıyorsun. Bunlar bizim İslam kimliğimize ve insan kimliğimize hiç yakışmayan şeyler. Bunları anlatmak adına eşim, benim de topladığım belgeler ışığında bu kitapları yazdı. Biz ailece resim sergileri açıyoruz, kitap yazıyoruz. Milletlerarası Türkoloji kongrelerine katıldım. Yurt dışı sergiler açtım. Açtım demeyim, biz ailece açıyorduk bu sergileri. Ben, eşim, kızım ve oğlum hep beraber, çünkü aile mesleklerini önemsiyoruz. Onlar da sağ olsunlar benim mesleklerimi seçtiler. Şimdi oğlum mesela dil ve edebiyat üzerinedir. Benim şimdi dil ve edebiyat tahsilim yok ama kendime şunu söylemişimdir. Türküm, dilimi bilmem lazım, Müslümanım, dinimi bilmem lazım.

SEVİNÇ KUŞOĞLU İLE ZEKİ KUŞOĞLU

Ben aile mesleklerini çok önemsiyorum. Herkese de tavsiye ediyorum Karşımıza şöyle çıkıyorlar; efendim kişi çobansa, oğlu da çoban mı olsun? Ya bir koyundan ne kadar çok şey elde edildiğini endüstride artık bilmeyen yok. Bugün televizyonda çaycılıktan bahsediyorlardı nasıl oldu, nasıl bitti? Çaydan neler elde ediliyor? Kreminde varıncaya kadar yaklaşık yirmi kalem saydılar oradaki konuşmacılar. E yani düşünülebiliyorsa onun sanayiye aktarımı birçok dalını beraber getiriyor. Ama bana kalırsa öğretmenin çocuğu öğretmen, askerin çocuğu asker, doktorun çocuğu doktor olmalı, bu tabii uzun hikâyedir. Bunu kendim konferans konuları olarak ele alıp konuşuyorum. Olunca neler kazanılır? Olmayınca neler kaybedilir? Her insan birazcık düşündüğü zaman zaten bunlara vakıf olur. Hep böyle mi olmalı? Hep böyle olmalıdır diye bir sözümüz yok tabii. Ama olursa iyi olur. Birikim vardır çünkü. Dolayısıyla bu birikimleri çöpe atınca o zaman topluma yazık oluyor. Yani herkes Amerika'yı yeniden keşfediyor sanki.

Geleneksel sanatlara hak ettiği değeri veriyor muyuz? Bunun için neler yapılmalı?

Geleneksel sanatların bilinmesi, öğretilmesi çok çok önemli. Ben bunu birçok bakımdan, niçin öğretilmelidir, nasıl öğretilmelidir konusunda 1972'den beri konuşuyorum, yazıyorum, söylüyorum. Mesela bir eski eserin onarımı için geleneksel sanatların mutlaka

bilinmesi gerekir. Bugün büyük sıkıntı çekiyoruz bu alanda. Ayrıca endüstride de siz o kimliğinizden kaynaklanan güzellikleri günümüze taşımalsınız ve insanlığa tanıtmalsınız, dünya insanları böyle bir zevkten mahrum olmamalı. Bunun üzerinde çok ciddiyle durmamız lazım. Yani bilgi ve teknik birleşimiyle çağın önüne geçilebilir. Çağı yakalamak da demiyorum dikkat edin, önüne geçilebilir. Ama biz burada biraz yavaş galiba. Çünkü kurumlaşmak sıkıntısı çekiyoruz. Kurumlaştığımız zaman da onun içini dolduramıyoruz. Mesela ben yıllardır söylüyorum. Meslek ortaokulları diyorum. Meslek ortaokulları... Meslek ortaokulları...

Ancak bizimkiler açmış oldukları meslek liselerini dahi kapattılar. Sonra aaa öyle olmamalıymış... Ondan sonra tarıma dayalı gelişme olmalı, yok efendim olmamalı sanayileşmeliyiz. Haydi, oradan bir dönüş yapılıyor. Ha sonra deniliyor ki tarım çok önemliymiş. Yahu kardeşim böyle bir şey olmaz. Bir toplumun akıl hocaları vardır, üniversiteleri vardır. Üniversiteler insanları bu yönleriyle geliştirirler. Yoksa üniversiteler lise değildir. Bizim üniversitemizin neredeyse tamamı yakını bugün lise oldu. Halbuki az ders verip çok araştırma yapılan kurumlardır üniversiteler. Onlar da bahsi diğer tabii, üniversite nasıl olunur, neler olursa üniversite olur. Olmazsa üniversite olunur mu? Enstitü nedir? Ne yapar ne eder? Bunlar da bizim geleneksel sanatlarımızda özellikle

Edebiyat bizim için yaptıklarımız da dâhil kendimizi ifade etmemizin yoludur, yönüdür.

araştırılması ve üzerinde ciddiyetle durulması gereken dallarımız arasındadır. Bunlar hiçbir zaman bizim insanımız gibi şu iktidar, bu iktidar vesaire meseleleri yapılmamalıdır. Bunlar bir toplumun değerleridir. Bu değerlere hep beraber sahip çıktığınız zaman güzeldir. O zaman cemiyet olursunuz. O zaman toplum olursunuz. O zaman üniversite olursunuz. Sonra yan disiplin dediğimiz şeyler Türkiye'de daha telaffuz dahi edilmiyor. Ben yıllardır bir İngilizce öğretmenin yan disiplini olmalıdır dediğim zaman yüzüme bakıyorlar, ne demek diyorlar. Ya felsefe yan disiplini olabilir, tarih yan disiplin olabilir edebiyat yan disiplin olabilir, musiki olabilir. Bir İngilizce öğretmenin veya Fransızca öğretmenin sırf derse girip çıkması mıdır hocalık? Aynı zamanda hocalık kendi seçtiği yan disiplin alanında da dünyada neler oluyor onu bilmek değil midir?

Aslında köklü ilim ve sanat geleneği olan bir toplumuz. Lakin bugün popüler kültürün baskısı altında kendi sanatımızı ne kadar biliyor ve gelecek kuşaklara aktarabiliyoruz. Ve dünyaya ne kadar tanıtıyoruz?

Tabii aslında bizim aydınlık çağımız olan orta çağdan bu yana biz neler yaptık? Bunları insanlara tanıtmak da bizim asli görevlerimizdendir. Yani biz kendimizi tanıtmazsak bizim hakkımızda insanlar bilgiye nereden ulaşacaklar? Bu kadar arşivimiz var bizim. Devlet arşivimiz var. Peki, buralara ne kadar insanlar girip çıkıyor? Yalnız tarihçiler mi devlet arşivine gider gelir Allah aşkına? Yani devlet arşivi yalnızca siyasi olayların tarihin arşivi midir ki?

Çeşitli sanat dallarında, Hiref defterlerinde o kadar çok şeyler söyleniyor ki bizimle ilgili. Ama biz bunların hiçbirini bilmiyoruz. Yalnızca işte bazıları birazcık dini konularda, bazıları tarih konusunda ve yakın konularda araştırma yapıyorlar. Ama onlar da zaten halka yayılmıyor. Dolayısıyla mesela ne bileyim bazı derslerin devlet arşivinde yapılması, bazı derslerin müzelerde yapılması, sanatın ortak bölen olarak herkese anlatılması gerekir. Sanat koruyucu hekimliktir diye hep anlatıyorum. Dolayısıyla bir insanın eğer musikiden, edebiyattan, felsefeden, görsel sanatlardan alakası yoksa o mesleğinde bilgili adamdır ama hiçbir zaman kültürlü adam değildir. O zaman mesleğinde başarılı olan insanlar ancak kendi dallarında insanlarla mı arkadaşlık edecekler? Peki, eşleri bu dalda değilse veya arkadaşları bu dallarda değilse bunlar susacaklar mı? Ya bizim ortak değerlerimiz var işte, adına sanat dediğimiz, felsefe dediğimiz, daha birçok şeyler bizi biz ya-

pan şeylerdir. Bilginin yanında kültür birikiminin yoksa o zaman sen robotsun. Evet, bir şeyler keşfeder misin? Edersin. Bulur musun? Bulursun. Ama sevilir misin? Pek sanmıyorum. Sever misin? Onu da sanmıyorum. Çünkü sevgi ve sevmek ve sevilme insanî ilişkilerin bir neticesidir. Evet, onun için bu sanatlarımız, kültürümüz, medeniyetimiz mutlaka öğretilmelidir. Bunlar yarınımızı inşa etmemiz için, bizim için olmazsa olmazdır. En ileri teknolojilerle ama en taban felsefeyle beraber insanı bütünleştirirseniz ondan insan olur. Mesela çoğumuz yine eğitim, eğitim, eğitim diyoruz. Soruyorum, eğitimin manasını bilmiyoruz. Üniversitede eğitim olur mu diyorum. E olur diyorlar. Üniversitede eğitim olmaz, üniversite bir mesleğin öğretildiği bir yerdir. Peki, eğitim nedir? Kalbe dönük öğretimin adıdır eğitim, insanı insan yapmanın yüklenildiği bir yerdir. Peki, öğretim nedir? Beyne hitap eden özellikle pozitif bilim kaynaklı şeylerdir. Ha o zaman bizim insan olmamız eğitimle öğretimi birleştirmemizden geçer. Bir kişide bunlar birleşmediği zaman hiçbir şey hâsıl olmaz ondan. Evet, çok iyi doktor olur. Ama karşısına gelene ben bu ameliyatı yaparım, bundan kaç para alırım gibi bir bakış açısı gelişir. E bu da bugün günümüzde yeteri kadar dünyada var.

Yahu insan... İnsan... Aman ya Rabbi. İnsan dediğin zaman çok düşünmelisin. Yani bir gün düşünmek, bir saat düşünmek, bir ay düşünmek değil. İnsanı düşünmek ömür boyu düşünmenin adıdır. Hani biz insanı güzel surette yarattık deniliyor ya. Ben zannetmiyorum ki burada kasıt fiziktir. Hayır. Zaten yaşlanan insan değişir ki öğrencilerime de onu söylerim. Gençler, er veya geç şu veya bu şekilde fiziğiniz size ihanet edecektir, aklınızı güzelleştirin. Bakın güzel olan o. Yoksa fizik dediğiniz ne ki? Hani görüyoruz sokaklarda insanları. Belleri bükülmüş, elinde baston, şu veya bu şekilde

titrek insanlar olmuş oluyoruz. E benim de artık zamanım geldi. Ben de o takıma dahil oldum şöyle veya böyle. Ama eğer sizin insani vasfınız varsa aranılan olursunuz...

Eğer insani vasfınız yoksa da size birisi geldiğinde dersiniz ki; "Nereden çıktı bu insan? Niye geldi? Benim de dünya kadar işim var, ya kusura bakmayın" demesiniz dahi vücut diliniz onu ona gösterir. O zaman sevmeyi ve seilmeyi önde tutarak ki bu da madde ve manada sevilme değil, manada sevilme tir. Yoksa malın bugün var yarın yok.

Evet, bunların hepsini çok iyi bir şekilde aklın rehberliğinde, gönlün rehberliğinde insanımızın düşünmesi gerekir.

Hocalarınızdan bahsettiniz, tanıdığınız Osmanlı bakiyesi insanları biraz daha anlatabilir misiniz?

Tabii bir Rikkat Kunt hocam, Süheyl Ünver hocam, Muhsin Demir Onat hocam, Mustafa Düzgünman var, rahmetli ağabeyimizi de burada anmamız gerekir. Bunlar güzel insanlardı. Yaptıkları şeyler de güzeldi. İnnallahe cemilül yuhibbul cernal. Allah güzeldir, güzel olan her şeyi sever. E zaten güzelle uğraşan insan eğer onu bir madde karşılığı yapmıyor ise o güzellik hem eserine, hem kendine yansır. Yani o insanları gördüğünüz zaman nurani yüz tabir ederiz ya, o insanlarda bunları görürsünüz. O insanlar kıskanmazlar. Evet. Kıskanmak şöyle derim. Eşinizden başka bir şeyi kıskanmayın. Yani bir sanatkarı kıskanmak, bir başarıyı kıskanmak. Hiç insani bir tavır değildir. Kıskanmak tek alandadır, o da eşinizdir, o alan dışında hiçbir şey kıskanılmaz. Şöyle bakılır. Eşim, dostum, arkadaşım, büyüğüm, ağabeyim vesaire vesaire. Ne yapmış? Ben ne yaparım sorusunu sorarak. Onun gibi yapmak da değil. Çünkü taklitler daima asıllarını yüceltirler. Ben ne yaparım? Görmenin faydası bu. Gördükten sonra ben ne yaparım sorusunu kendine sormaktır. Ben özellikle Rikkat Hoca'ndan tezhib dersleri aldığım zaman çok şeyler öğrendim. Kendisi malum "Büyük Türk Lügati" yazarı Hüseyin Kazım Kadri Bey'in kızları idi. Beylerbeyi'ndeki evlerine ben üç, dört vasıtayla giderdim. O zaman boğaz köprüsü falan da yok. Kışımız yazımız olmazdı. Derler ya eskiler, aşk gelince cümle eksikler biter. Ben kendime üçüncü üniversite olarak seçtim onlarla beraberliği. Ve dolayısıyla bir kişiyi tanıdığınız zaman o bir kişi çoğalıyor, çoğalıyor, çoğalıyor. Mesela ben Uğur Derman Bey'i de böyle tanıdım, ona sorduğum sorulardan aldığım cevaplarla başka kişileri tanıdım. Hep böyle aklıma gelen şeyleri not ederdim ve karşılaştığımız zaman veya sözleştiğimiz zaman onlara bunları sorardım. Onlar da açık yüreklilikle kimden neyi ne şekilde öğrenirim bana söylerlerdi.

Sanat ve edebiyatın insan olmaya, dolayısıyla toplumun ahlaken olgunlaşmasına etkisi var mıdır?

Edebiyat bizim için yaptıklarımız da dahil kendimizi ifade etmemizin yoludur, yönüdür. Ve buna birçok şey de katkıda bulunur.

Diliniz, telaffuzunuz, vücut diliniz, bunlar çok önemli şeylerdir. Bir insanı karşılamak, o insanla sohbet etmek, hatta onunla yemek yemek. Çünkü yerken dahi onun edebi, adabı önemlidir. Maalesef bu artık bugün biraz terk edilmiş vaziyette, sokak ortasında yürüyerek o ihtiyaçlarımızı gideriyoruz. Ki bu da bize acı veren şeylerdir. İnsan her şeye, layık olduğu zaman dilimini ayırmalıdır. Yemek de bunlardandır, konuşmak da bunlardandır, susmak da bunlardandır, yatıp kalkmak da bunlardandır. Her şeyin nasıl olması gerektiğini bize öğretiler. Ama bugün toplumlar başkalaşıyor, kendi olmuyorlar. Kendi olmayan toplumlardan da hâsıl olan şeyler fiziken birtakım değerler ve buluşlar olmasına rağmen, sonunda geri tepen silah gibi oluyor. Mesela adam âlimdi, sonra o âlim atom bombası yaptı ondan. Âlimdi, hidrojen bombası yaptı. Âlimdi, tüfek yapıyor, vesaire..

Yok ya... İnsanlık bunun için yaratılmadı. Hani bize emanet edilen her şeyi canlı cansız, -gerçi cansız dediğimiz şeylerin de canlılığını biz biliyoruz- evet bize emaneti layıkıyla korumak ve ondan sonra da diğerlerine onu teslim etmek zarureti var. Bir yere attığınız bir bomba acaba orada kaç milyon canı yok etti. Denizlerde deneme yapıyorsunuz. Dağlarda deneme yapıyorsunuz. Siz bu canlıların dilini biliyor musunuz ki? Buradan siz çekilin, ben burada bir bomba denemesi yapacağım deme şansı var mı insanların? O kadar balık, o kadar şu, o kadar bu. Nasıl telef oluyor? Sen buna nasıl kıyarsın? Hangi hakla kıyarsın? Hiç insanoğlu kendine sormuyor mu ki ben yaratmadığım şeyin canını nasıl alırım? Evet. Ya en masum şey, balık tutarken adam trol yapıyor, denizin dibini tarıyor. Ya bu nasıl bir canlılıktır? Bunlar vücudunda iki yüz yedi kemik taşıyan her uzvuyla bize benzeyen ama biz olmayan canlılar, bunlar canlı bunlar insan değil. İnsan dediğimiz şey vasıflara haiz olandır. Onun için güzel yaratılmışlık, güzel yaratılmışlık güzel hizmet maksadında söylenmiş olsa gerektir dediğim gibi. Yoksa genç bir insanın güzelliğiyle, fiziğiyle, yaşlı bir insanın fiziği aynı olur mu? Olmaz. E o zaman bu kastı çok iyi düşünmek lazım. Ne demek istemiş? Belki beyni güzel olandan esas bahsediliyor burada.

Hocam bize biraz da koleksiyonunuzdan bahsedebilir misiniz?

Gelelim koleksiyonculuğa. Aslında ben yabancı kelime kullanmayı sevmem. Beni tanıyan herkes de bilir. Yani bilimsel derlemecilik bunun adı. Dolayısıyla ben de hasbelkader kendime bu yolu seçmişim. Çünkü benim yüreğim yanık. Çünkü ecdadın eserleri moda akımlarla yanlış düşüncelerle hep yok edilmeye çalışıldı. Çalışmak değil de herkes reddi miras etti adeta. Dolayısıyla bunların çoğu yakıldı, atıldı. Yurt dışına satıldı. Ben de elimden geldiği kadar kendi birikimlerimle bunlar atılmasın, yakılmasın, yurt dışına satılmasın diye birkaç alanda bazı eserleri toplamaya başladım. Bir de araştırma yapmak istediğiniz zaman hangi kuruma müracaat eder-

seniz edin karşınıza kırtasiye çıkıyor, bürokrasi çıkıyor. Uzun zamanınızı alıyor ve istediğiniz şeylere ulaşamıyorsunuz.

Aslında orta çağ bizim en üstün çağımız, maalesef bugünkü yaşadığımız çağı ise bizim aynen Batı'nın yaşadığı gibi bir orta çağa benzetmek hiç de çok yanlış bir şey olmasa gerek. Gerçekten biz cahiliye devrini yaşıyoruz birçok alanda. Bu ifadem için hocam çok abartıyorsun diyenler olabilir. Ama onlarla karşı karşıya gelip konuştuğumuz zaman neyin ne olduğunu görürüz, anlarız.

Mesela bir Osmanlı medeniyetimiz var, ben de taş plak toplamışım, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Taş Plak dinleti müzesini kurmak isterim. Veyahut Türk mutfağı dediğimiz şey biliyorsunuz kaç bin yıllık

tarihi var. Ama elimizde Türk mutfağıyla ilgili çok eser yok maalesef. Bakıra biz ölmezoglu deriz, bakır çok dayanıklı bir malzemedir. Günümüze kadar geldi ama gelirken o kadar çok hor kullandık ki biz onu. Kullanılmadan mütevellit de değil bu sözüm. Yani yurt dışına sattık, sonra erittik. Bunlardan başka şeyleryaptık. Hatta Amerika'ya dahi mermi kovanı olarak yapıp satıldığını da biliyoruz. Yani alınıp eritilip öyle yapıldığını. Ve işte alüminyum çıkıyor, haydi herkes bakırını satıyor alüminyum alıyor. Derken melamin çıkıyor, herkes bakırlarını satıyor melamin alıyor. Derken naylon çıkıyor, bakırı satıyorlar naylon alıyorlar. Hatta çok ilginç bir hikâyedir, yaşanmıştır. Bir çerçi köyleri dolaşılıyor, melamin veriyor, naylon veriyor, bakırlarını alıyor. Sonra evin annesi o aldığı

MUSTAFA DÜZGÜNMAN'IN HERCAİ
MENEKŞE EBRUSU (MUHİTTİN
SERİN KOLEKSİYONU)

BUGÜN TOPKAPI SARAYI'NDA MUHAFAZA
EDİLEN ŞEYH HAMDULLAH'IN II. BAYEZİD
İÇİN YAZDIĞI KUR'ÂN-I KERİM'İN SERLEVHASI

kabın içinde yumurta kırıp yemek istiyor. Ocağın üzerine koyunca tam yumurtayı kırarken kap eriyor. Yani düşün ki yani nelerle kandırıldık, nelerle aşağılandık. Herkesin evlerinde, en zengin evlerinde bu bakır eşyalar yığın yığın dururken, evlenen kızlara çeyiz olarak verilirken, sonra bütün bunların hepsi tarihe karıştı. Şimdi Türk mutfağı dediğimiz zaman elimizde hemen hemen eser yok. Ama ben hasbelkader bunlardan önemli parçaları topladım. Günün birinde eğer birilerini bulabilirsek ki ben bunu devletten beklerim. Bir Osmanlı mutfak müzesini kurmayı arzu ederim. Ve bir de yazacağım yazılar hakkında da mesela kapı tokmaklarını yazacaksam kapı tokmakları toplan, mühürler hakkında yazacaksam Osmanlı mühürlerini, işte on beş, yirmi, elli tane mühür toplan. Hakkâkları yazacaksam, onların üzerindeki isimleri toplan. Ve böylece

kitaplarım da zaten bu topladıklarım-dan oluşur.

Sanatın iyiliğin yaygınlaştırılmasına etkisi nedir, geleneksel sanatlarda yardımlaşma ve iyilik yapmayı öğütleyen içerikler var mıdır?

Evet, isterseniz biraz da Türk toplumunun bir kimliği olan komşuluk, yardımlaşmadan bahsedelim. Hani komşun açsa senin tok yatmaman gibi karakteri var bu toplumun. Şimdi ben kendim hem Kızılaycıyım, hem Yeşilaycıyım ama benim için asıl olan iki önemli kurum vardır. Bir tanesi hepimizin bildiği Darülaceze. Onun da zaten kimliğini, yapısını, nasıl bir bünyeye sahip olduğunu, caminin, kilisenin, havranın bir arada olduğu ve bütün bu insanlara çok güzel hizmetler götürüldüğünü biliyorsunuz. Diğer tabii ki hem ülkemizde hem de dünyada insanlara güzel yardımlar ve

hizmetler götüren Kızılay'ımız. Gerçi batıdaki kurulmuş örneklerine benzer olmakla kurulduğunu biliyoruz Kızılay'ın. Lakin bir şeyi başka bir yerden almak demek onun gibi olmak demek değildir, onu aşmak demektir esasen. Ona bir kimlik kazandırmak demektir ve bizim de bu manada Sultan Aziz zamanında kurulmuş olan Kızılay'ımız, ondan sonraki tekâmüllerleriyle de birçok şekillerde devletle iş birliği, devlet destekli ve zengin insanların destekleriyle gelişmiştir. Hatta Abdülhamit döneminin çok önemli bir madalyası vardır. "Halka düştükçe edenler imdat, olunur midhat-ü tahsin ile yâd" yani "tehlike anında insanlara yardım edenler, övgü ve takdirle anılırlar" diye arkasında yazar. O zaman bu tip bağışları yapanlara da bu madalyalar takdim edilmiştir. Böyle müesseseler çok önemlidir, ama içlerini doldurmakta fayda var. Demek istediğim yalnızca insanı değil, diğer

Geleneksel sanatların bilinmesi, öğretilmesi çok çok önemli. Ben bunu birçok bakımdan, niçin öğretilmelidir, nasıl öğretilmelidir konusunda 1972'den beri konuşuyorum, yazıyorum, söylüyorum.

BESİM ELHAN İLE ZEKİ KUŞOĞLU SÖYLEŞİ ESNASINDA

canlıları da yaşatacaksınız. Mesela İstanbul'da bülbül, kanarya, saka, florya ve daha birçok on üç - on dört çeşit serçe tipi küçük canlılar varken şimdi bunlar ortadan kalktı. Bunların endişesini niye taşımazlar belediyeler? Ben buna hayret ediyorum. Osmanlı, kargaların ve martıların nüfusunu kontrol altında bulundurmak için zaman zaman onların yumurtalarını toplarmış. O toplanan yumurtalardan da hani bu Horasan harcı diyoruz ya bu harç yapılmış. Şimdi İstanbul'da karga var, martı var. Kedi var köpek var. Başka canlı yok. Bu ne kadar hayret edici bir şeydir. Çiçek çeşitlerimiz mesela, yüzlerce çeşit çiçeklerimizden bugün kaç çeşit var? Benim dedemin bağında otuz üç çeşit üzüm vardı. Burada Kadıköy'de devletin çok güzel bir üzüm bağı vardı. Yahu çeşit çeşit üzümler vardı. Oralarda bütün isteyenlere

onların fidanları verilirdi. Bunun gibi daha ileride başka şeyler de vardı. Yani devletin kurduğu, sonra yok ettiği, bir devlet kurduğunu yok eder mi ya? Benim buna aklım ermiyor. Benim siyaseten konuştuğum şeyler değil bunlar. Bunlara yazık oluyor. Yani bunları yeniden canlı tutmak lazım. Sözümlü şununla tamamlayayım. Üzerinde çalıştığım bir mevzudur, biliyorsunuz Sultan Hamid döneminde bir Yunan muharebesi vardır. Yunan muharebesindeki Abdülhamid'in gazilik unvanı da oradan kaynaklanır bildiğim kadarıyla. Şehit düşen aileler ve gazi aileler için Yıldız Sarayı'nda bir kermes düzenlenir. Bu öyle zannediyorum ki dünyada da ilktir. Belki de ilklerinden bir tanesidir. Çok iyi araştırmadım ama ilk olduğunu tahmin ediyorum. Başta Sultan Hamid olmak üzere hem kendi yaptığı hem de kendine hediye edilen

çok önemli parçaları ve o dönemin vüzerâsı ve zenginlerinin de eserler vererek bu açık arttırmaya teşvik ettiler. Yıldız Sarayı'nda böyle bir kermes düzenlendi ve satılanlar ki hatta bir tırnak açarak belirtirsek, Sultan Hamid bu ayağını ve kolunu kaybeden gazilere ayaklar bastonlar yapmıştır. Biz bunları kayıtlardan biliyoruz, dolayısıyla böyle bir yardım yapılmıştır. Hatta bu yardımın liste kataloğu resimleriyle beraber Berlin'de taş baskı olarak basılmıştır. Eğer Kızılay'ımız da himmet ederse, onu da söyleyeyim. Bunu ben baskıya hazırladım, bilgileri olsun. Basabiliriz...

HAREKETTEKİ BEREKET

TUBA BALÇIKLI

Türk Kızılay’da 3. yılıma girmek üzereyken burada geçirdiğim zamanın bana kattıklarını, varlığını bile unuttuğum özel anları, tanıştığım güzel insanları hatırlayarak adeta hatıraların tozunu almak için kafamın içinde bir değerlendirme yaptım.

Bilirsiniz, doğum günleri, yıl dönümleri, yeni yıl gibi dönüm noktaları bize kendimizi sorgulamamız için güzel bir fırsat sunar. Örneğin, bütün kurumlarda yıl sonuna doğru değerlendirme toplantıları yapılır, yıllık faaliyetler özetlenir, bütçeler gözden geçirilir, başarılarla gurur duyulur, eksikler için adım atılması kararlaştırılır ve bir sonraki yıl için plan programlar hazırlanmaya başlanır. Ben de Türk Kızılay’da 3. yılıma girmek üzereyken burada geçirdiğim zamanın bana kattıklarını, varlığını bile unuttuğum özel anları, tanıştığım güzel insanları hatırlayarak âdeta hatıraların tozunu almak için kafamın içinde bir değerlendirme yaptım.

Kurumda işe başladığımdan bu yana benim için anlamı ve hikâyesi olan anılarımı okumaya layık görürseniz sizinle paylaşmak, bu sayede de ileride hatırlayıp gülümseyebilmek ümidiyle kendim için buraya not düşmek isterim.

Ama öncesinde bandı biraz geriye saralım. Çocukluğumdan beri farklı

coğrafya ve kültürleri keşfetmeye, yeni diller öğrenmeye, farklı etnik kökenleri araştırmaya büyük ilgi duydum. Lise yıllarımda Gülhan’ın Galaksi Rehberi’ndeki çılgın Gülhan’ın gezdiği ülkeleri iç geçirerek seyreder, bir gün oralara gideceğimi, oradaki insanlarla onların hayatları hakkında konuşacağımı, belki belgesel çekeceğimi ya da National Geographic’de yazılar yazacağımı hayal ederdim. Bu merakım beni ilerleyen yıllarda küçük bir valizle Alaska’dan Arizona’ya, San Francisco’dan Montreal’e, Edinburgh’dan Mostar’a pek çok yeri görmek üzere yollara düşürdü; üniversitede seçmeli Lazca dersleri almaya (Laz değilim) sevk etti; anlamını hâlâ bilmediğim Sırpça, Yunanca, Adigece şarkılar ezberlettirdi. National Geographic hayallerinin yerini zamanla insani yardım sektörü aldı. Ama yabancı kültürlerle olan ilgim hiç değişmedi.

Pandeminin başında...

Pandeminin başında Türk Kızılay’da Uluslararası Politikalar ve İşbirlikleri Direktörlüğüne bağlı

FOTOĞRAF AA / EREN BEKSAÇ

Hareket İlişkileri ve İşbirlikleri Müdürlüğünde işe başladığımda tanıştım Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi ile. Türk Kızılay olarak bizim de üyesi olduğumuz Kızılhaç Kızılay Hareketi; 192 Kızılhaç ve Kızılay Derneği, Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu ve Uluslararası Kızılhaç Komitesinden oluşuyor. Ben de ekip arkadaşarımla beraber Türk Kızılay ile hareketin bu unsurları arasındaki iletişimi sağlıyorum. Ulusal derneklerle ilişkileri yürütmek her zaman en keyif aldığım iş oldu. Dünyanın dört bir yanındaki Kızılhaç ve Kızılay dernekleriyle ilişki kurabilmek için öncelikle bu derneklerin

faaliyetlerini bilmek, bulundukları ülkelerde yaşanan insani krizlerden haberdar olmak gerekiyor. Örneğin Kiribati Kızılhaçıyla yapılacak bir görüşme öncesinde Kiribati'nin nerede olduğunu, onu da geçtim Kiribati diye bir ülke olduğunu ve "Kiribati" değil "Kiribas" şeklinde telaffuz edildiğini bilmek gerekiyor mesela.

Çalıştığım süre boyunca ilişki kurduğumuz onlarca ulusal dernek hakkında araştırma yapmak, bu derneklerin çalışanları ile iletişim kurmak, bu iletişim yoluyla kapasite geliştirme çalışmaları düzenlenmesine ya da çeşitli işbirlikleri yapılmasına destek

olmak ve bu sayede dünyanın hiç bilmediğim, belki hiçbir zaman gidemeyeceğim bir köşesinde kim olduğunu bilmediğim insanlara dost eli uzatılmasına bir nebze de olsa katkı sağlamak bu işin benim için en keyifli ve mutluluk veren yanı oldu.

Diğer ulusal derneklerle ilişki tesis ederken kâh hüznü, kâh eğlenceli, ama her şekilde unutulmaz anlar yaşıyoruz sıkça. Mesela Tiflis'te düzenlenen Avrupa Konferansının son günü genel başkanımız koridorda "Sarı Gelin" türküsünü okuduktan ve arkasından türkünün hikâyesini anlattıktan sonra Gürcistan Kızılhaçı

FOTOĞRAF AA / TÜRK KIZILAY

başkanının “Tüylerim diken diken oldu” deyişini dün gibi hatırlıyorum. Kızılhaç başkanı, bu türkünün Gürcüce dahil bölgedeki 7 dilde de olduğunu öğrenince de bir o kadar şaşırmıştı. Benim için ise bu, böylesine zenginliklerle dolu bir ülkede yaşadığımız için şükür mü duysam, genel başkanımızın bu bilgiyi nereden edindiğine mi hayret etsem, koridordan geçen insanların durup türküyü dinlemesine mi gururlansam bilemediğim, farklı hisler içinde öylece kalakaldığım bir an oldu.

Unutulmaz an(ı)lar

Aklımda kalan bir başka unutul-

maz an, Rus Kızılhaçı ziyaretimiz esnasında II. Dünya Savaşı'nın sonlarında, savaşın ayırdığı aileleri bir araya getirmek üzere kurulan Kayıp Araştırma ve Bilgilendirme Merkezinin arşivini gezmek olmuştu. Dökülür derecede eski camları, gıcırdayan ahşap merdivenleri ve tozlu raflarıyla Harry Potter filmlerini hatırlatan büyümlü bir bina içerisinde yer alan arşiv, 1945'ten bu yana toplanan 14 milyondan fazla belgeye ev sahipliği yapıyordu. II. Dünya Savaşı ve SSCB'nin dağılmasından sonra artan kayıp vakalarının araştırılmasının yanı sıra bu arşivdeki veriler sayesinde, II. Dünya Savaşı sırasında Almanya'daki toplama

kamplarında esir edildiklerini kanıtlayarak tazminat almak isteyen Rus vatandaşları için belge düzenleniyordu. Tabii, ziyaretimizden üç ay sonra patlak veren Rusya-Ukrayna savaşı dolayısıyla arşivin yükünün artacağını o sıralar kimse bilmiyordu.

Yine Rusya'da, mülteci çocukların dil becerilerini geliştirmek amacıyla Rus Kızılhaçı tarafından kurulan eğitim merkezini ziyaretimiz sırasında, çocukları "Merhaba benim adım X, tanıştığımıza memnun oldum" şeklinde Rusça bir diyalog canlandırırken seyretme fırsatımız olmuştu. Onlar rollerini oynadıktan sonra

sıra bize geldi. Genel başkanımız, Genel Müdürümüz Alper Bey ve ben, hepimiz sırayla bu küçük mizansene eşlik ettik. O gün, o soğuk ve kasvetli Moskova sabahında, eski bir binanın bodrum katında, şu an adını hatta maalesef yüzünü bile hatırlayamadığım bir mülteci çocukla tokalaşarak onlar gibi ben de Rusça “Tanıştığımıza memnun oldum.” (oçin priyatna) demeyi öğrenmiştim. Hâlâ Rusça konuşan insanlarla karşılaştığımda “oçin priyatna” diyerek o gün öğrendiğim bu bilginin ekmeğini yiyorum.

Bir keresinde de Moğolistan Kızılhaçı ile Türk Kızılayı arasında yapılacak bir görüşme öncesinde Moğolca nasıl “merhaba” dendiğini

merak edip araştırmış, “senbeno” gibi ilginç bir kelime olduğunu öğrenince de arkadaşlarla epey gülmüştük. Geçtiğimiz gün Türkiye’ye tatile gelen bir Moğolistan Kızılhaçı çalışanının kurumumuzu ziyareti esnasında bizimle tanışılırken aylar önce öğrenmiş olduğum “senbeno” ifadesini kullanarak kendisini selamladım. O da bana “sensinbeno” diye cevap verdi. Bunun bir kelime oyunu mu, ya da bir tür şaka mı olduğunu anlayamayınca internetten “sensinbeno”nun anlamına baktık. Meğerse “sana da merhaba” gibi bir anlama geliyormuş. Tabii o zaman bizde taşlar yerine oturdu. Bu olay da bir insanın Türk Kızılayı’da Hareket İlişkileri ve İşbirlikleri Müdürlüğünde çalışma-

dığı sürece yaşaması pek mümkün olmayan ilginç anlardan biri olarak kaldı benim için.

Bizden selam götürün

Kurban programı kapsamında Bulgaristan’da gerçekleşen dağıtım faaliyetlerinde şahit olduklarım ise bambaşkaydı. Emanetleri teslim etmek için yemyeşil manzaralar arasında ülkeyi baştan sonra kat ederken bir taraftan da bize eşlik eden Bulgaristan Türkü Ahmet Bey’in eğlenceli şivesiyle anlattığı hikâyelerle ecdadımızın bu topraklardaki izini sürmek, yakın geçmişte yaşamış acılara tanık olmak inanılmaz bir duyguydu. Bulgaristan Kızılhaçı yetkililerinin dağıtıma destek

FOTOĞRAF AA / ÖZGE ELİF KIZIL

verdikleri süreçteki özverisi ve güleryüzü o kadar değerliydi ki. Ama beni en çok etkileyen dağıtım yaptığımız bir Türk köyündeki yaşlı bir teyzenin “Allah razı olsun Kızılay’dan. Her yıl geliyorsunuz. Bu sene de geleceğinizi biliyordum. Bizden selam götürün.” demesi oldu. Bir parça etin değil, unutulmamanın minnet duygusuydu bu. Ekipteki arkadaşlarımızdan biri Bulgar göçmeniydi ve hayatında ilk kez dedelerinin geldiği köyü görmüştü. Uzun ve yorucu bir günün sonunda dönüş yolunda uçsuz bucaksız ayçiçek tarlalarına vuran gün batımını seyrettik sessizce. Aramızda konuşmadık, ama biliyorum ki arkadaş için bu ziyaretin anlamı bendekinden çok daha büyük olmuştu.

Bu sefer benim başımdan geçen değil, iş arkadaşlarımdan duyduğum ve beni çok etkileyen, duygu dolu bir anıyı paylaşacağım. Hatırlarsınız, 169 adadan oluşan küçük bir

Güney Pasifik ülkesi olan Tonga’da geçtiğimiz Ocak ayında kilometrelerce hasar oluşturan ve binlerce kişiyi etkileyen korkunç bir volkanik patlama ve tsunami yaşanmıştı. Genel başkanımız Tonga Kızılhaçı ile yaptığı görüşmede felaket sonrası ülkede durumun nasıl olduğunu sorunca Tonga Kızılhaçı başkanı minnet dolu gözlerle şu yanıtı vermiş: “Küçük bir ada ülkesi olarak çok yalnız bırakıldık. Senden başka kimse halimizi sormadı.”

Hatırlanmaya, anlatılmaya degecek daha nice hatıralar biriktirdim burada. Sadece benim değil, direktörlüğümüzde herkesin anlatsa bırakın kitabı, ansiklopedi olacak kadar anısı var. Arjantin’den, Senegal’den, Kamboçya’dan anılar... Büyüklerimizin dediği gibi harekette bereket vardır.

İSVİÇRE'DEN HAKKARİ'YE GÖNÜL KÖPRÜSÜ

FOTOĞRAF AA / SAYİM HARMANCI

Sanatçı ve oyuncu Necip Karakaya ve İsviçre Türk Diyanet Vakfı (TDV) Yönetim Kurulu Üyesi Emre Kurtuluş, hayırseverlerden temin ettikleri yardımları Hakkari'ye getirdi.

Türk Kızılay Şube Başkanı Recep Bozkurt, Başkan Yardımcısı Ahmet Karadeniz ve Kızılay görevlileri ile mahalleleri dolaşan Karakaya ve Kurtuluş, yardımları ihtiyaç sahiplerine ulaştırdı.

Kurtuluş ve Karakaya'ya teşekkür eden Bozkurt, yardımları birlikte ailelere teslim ettiklerini söyledi.

Karakaya da Kızılay'a ve hayırseverlere teşekkür ederek, "Böyle bir yardım kampanyasında yer almak, dünyamıza büyük zenginlik kattı. Anadolu'nun orta noktasında bulunan bir fert, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı bir kişi olarak hem doğuda hem batıda olabildiğince geniş coğrafyada dostlarımız var. Burada ihtiyaç sahibi insanların yardımına koşuyorlar. Allah, cümlemize verebilmeyi nasip eylesin, bu çok önemlidir. Yardımlarını esirgemeyen herkesten Allah razı olsun." diye konuştu.

Kurtuluş ise İsviçre TDV Yardım Komisyonu olarak bağışta bulunduklarını, emanetleri yerine ulaştırdıklarını belirterek, Kızılay ile sahada olmaya, bu köprüleri kurmaya devam edeceklerini aktardı.

FOTOĞRAF AA / SAYİM HARMANCI

İsviçre'deki hayırseverlerin Hakkari'ye gönderdiği yardım kolileri, ihtiyaç sahibi ailelere dağıtıldı.

7. İYİLİK TRENİ HERAT'TA!

FOTOĞRAF AA / AFAD

FOTOĞRAF AA / AFAD

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) koordinasyonunda, Türkiye merkezli sivil toplum kuruluşlarının (STK) desteğiyle temin edilen insani yardım malzemelerini taşıyan 7'nci "İyilik Treni" Afganistan'ın Herat vilayetine ulaştı.

7. İyilik Treni'ni, Türkiye'nin Herat Başkonso-
losu Sinan İlhan, AFAD ve Türk Kızılay yet-
kilileri ile Afgan Kızılayı Batı Bölgesi Başkanı
Mustafa Nabikhail ve Herat Gümrük Müdür-
lüğü yetkilileri karşıladı.

AFAD yetkililerinden, trenin toplamda 500
tonun üzerinde insani yardım malzemesi
taşıdığı ve yardımların ilerleyen günlerde başta
yerlerinden edilenler olmak üzere ülkenin fark-
lı vilayetlerindeki muhtaç ailelere ulaştırılacağı
öğrenildi.

Yardımlar ağırlıklı olarak, çeşitli gıda malze-
meleri, kışlık giysi, ayakkabı, halı, battaniye,
temizlik malzemesi, tekerlekli sandalye ve dikiş
makinaleri içeriyor.

Afganistan'daki insani krizin hafifletilmesine
katkı amacıyla daha önce Türkiye'den gön-
derilen ve toplamda yaklaşık 7 bin ton insani
yardım malzemesi taşıyan 6 "İyilik Treni" ile
gelen yardımlar aralarında afetzede, yetim, dul
ve engellilerin de olduğu ihtiyaç sahibi 700
binden fazla Afgan'a ulaştırılmıştı.

HAMSİLER TAVAYA, KANLAR KIZILAY'A

FOTOĞRAF AA / CEM ALİ KUŞ

FOTOĞRAF AA / CEM ALİ KUŞ

Düzce'de "Hamsiler Tavaya, Kanlar Kızılay'a" sloganıyla düzenlenen 3. Hamsi Festivali'nde 4 ton balık ikram edildi.

Trabzonsporlular Kültür ve Dayanışma Derneğince Anıtpark Meydanı'nda yapılan festivalde, yöresel gıda ve kıyafetlerin satıldığı stantları ziyaret eden vatandaşlar, Karadeniz müzikleri eşliğinde horon oynadı.

Karadenizli sanatçıların performans sergilediği etkinlikte, yağda ve ızgarada pişirilen hamsilerden almak isteyen vatandaşlar uzun kuyruklar oluşturdu.

Kan bağışısı konusunda farkındalık oluşturmak amacıyla bu yıl "Hamsiler Tavaya, Kanlar Kızılay'a" sloganıyla organize edilen festivale katılanlar Kızılay otobüsünde kan bağışısında bulunabiliyor.

Dernek Başkanı Mustafa Demirci, etkinliğin çok güzel atmosferde ilerlediğini belirterek, "İlk gün lahana ile başladık. Cumartesi günü mihlama ile devam etti. Bugün kapanışı 4 ton hamsiyle yapıyoruz. Hamsiler tavaya, kanlar Kızılay'a diyoruz." dedi.

HER ALANDA ENGELLİLERİN YANINDA

FOTOĞRAF AA / FATMA NUR SÖĞÜTLÜ

Bursa Eşpedal ve Kızılay Şubeleri "Beyaz Baston" etkinlikleri kapsamında, görme engelliler, engeli bulunmayan kişilerle tandem bisikletleri birlikte pedallayarak bisiklet turu gerçekleştirdi.

Hüdavendigar Parkı'nda gerçekleştirilen etkinliğe 30 kişilik ekipten oluşan görme engelli ve normal bireyler katılım sağladı.

Eşpedal Bursa temsilcisi Oğuzhan Yılmaz yaptığı açıklamada, Eşpedal ve Kızılay ortaklığı ile ilk kez bisiklete binme tecrübesi yaşadıklarını ve bisikletle tanışan görme engelli bireyleri deneyimli pilotlarla birlikte çok güzel rotalarla buluşturduklarını söyledi.

Yılmaz, Bursa Eşpedal ve Kızılay ile "Bursa Kızılay ve Eşpedal Her Alanda Engellilerin Yanında" sloganıyla çıktıkları bu yolda Bursa bisiklet topluluklarından RMK ve ULUBİS'in yanı sıra Bursa Kızılay Gençlik Kolları, Engelsiz Şubesi ve Bursa Kadın Kolları'nın destekle-

rinden dolayı memnun olduklarını ifade etti.

Görme engelli olarak bisiklet turuna katılan Didem Turan yapılan bu etkinlikle yeni insanlar tanıyarak yeni heyecanlar yaşadığını ve deneyimler kazandığını ifade etti.

Kızılay Engelsiz Birim Başkanı Emre Fencioğlu, toplumun bütün kesimlerinin her alanda birlikte başarabileceklerinin inancıyla bu etkinliği gerçekleştirdiklerini söyledi.

Etkinlik katılım sağlayan grupların hatıra fotoğrafı çekimiyle son buldu.

İZMİR TOPLUM MERKEZİ'NİN YENİ BİNASI AÇILDI

FOTOĞRAF AA / MEHMET EMİN MENGÜARSLAN

*Hazine ve
Maliye Bakanı
Nureddin Nebati,
Türk Kızılay
İzmir Toplum
Merkezinin
yeni hizmet
binasının açılışını
gerçekleştirdi.*

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, Bornova ilçesine bağlı Mevlana Mahallesi'ndeki hizmet binasının açılışında yaptığı konuşmada, Türkiye'nin her zaman mazlumların yanında olduğunu vurguladı.

Tarih boyunca olduğu gibi bugün de sıkıntı yaşayanların güvenli ülke olarak Türkiye'yi gördüğünü ifade eden Nebati, "Ne mutlu bize ki böyle bir ülkenin vatandaşlarıyız ve yöneticileriyiz." diye konuştu.

Kızılayın görev ve misyonunu en iyi şekilde yerine getirmek için çalışmalar yaptığını belirten Nebati, şöyle devam etti:

"Sadece kan bağışi yürüten bir yer değil Kızılay. Kızılay, dostluğun, kardeşliğin, sıcak yuvanın ve en önemlisi bir yumuşak, sıcak sine hasreti duyan çocukların da yeri. Bir dua ihtiyacı olanın da bir bardak suya ihtiyacı olanın da kışın sıcak bir çorbaya bir çaya da ihtiyacı olanın yeri. Gerektiğinde briket evlerle konutlar yapar, insanların orada yaşamasını sağlar. Gerektiğinde Arakan'a gider, gerektiğinde herhangi dünyanın bir yerinde sel, afet varsa orada görev yapar. İşte bunu yaparken de Türkiye gibi bir merkez olan, herkesin kendisine güven ortamı olarak bulduğu bir ülkede bu defa buraya gelenlerin huzur içerisinde evlerine dönebilmesi, huzur içerisinde yaşayabilmeleri için bir de

FOTOĞRAF AA / MEHMET EMİN MENGÜARSLAN

ekstradan böylesine eğitim merkezleri yani toplum merkezlerini inşa ediyor ve eğitiyor."

Uyum sağlama merkezi

Açılan merkezin hayırlı olmasını dileyen Nebati, sözlerini şöyle tamamladı:

"Burası sadece bir sıcak yuva değil aynı zamanda bir topluma adapte, uyum sağlama merkezi. Öte yandan da geri döndükleri zaman ellerinde bir iş yaratabilecek, üretebilecek kazanımların da yeni yetenekleriyle birleştirildiği bir çalışmanın mahsulü olacak.

Onun için önemli. Dolayısıyla da tüm vatandaşlarımızın, tüm kardeşlerimizin Kızılaya gerekli ihtimamı göstermesi, Kızılayın da üzerine yüklenmiş olan bu görev ve sorumluluğu da en iyi şekilde yerine getirebilmek için canhıraş çalışmalara devam etmesi gerekiyor. İnsan en değerli varlıktır, ırkı, dini, dili, cinsi, hiç önemli değildir."

70 Bin insanımıza meslek kazandırdık

Türk Kızılay Genel Başkanı Kerem Kınık da İzmir Toplum Merkezinin, 21. toplum merkezi

olduğunu söyledi.

Özellikle dezavantajlı toplumsal kesimlerin olduğu kırılğan bölgelerde merkezleri kurmayı tercih ettiklerini aktaran Kınık, dünyanın en geniş, en kapsamlı insan koruma programlarını yürüttüklerini bildirdi.

Kızılay'a ait 21 toplum merkezinin şimdiye kadar 2 milyonun üzerinde insanın hizmet aldığı vurgulayan Kınık, şöyle konuştu:

"Yaklaşık 70 bin civarında insanımıza meslek kazandırdık, istihdam sağladık, işlerini kurma-

FOTOĞRAF AA / MEHMET EMİN MENGÜARSLAN

sını ve hane içi üretimlere katılmasını teşvik ettik. Şartlı eğitim programlarımızla okula gitmek isteyen çocuklarımızı destek olduk. Burslar sağladık. Buralarda onlara etüt merkezlerinde destekler verdik. Parçalanmış aileleri birleştirdik. Ülkemize sığınan insanlara meslek kazandırarak ülkemizde yaşama kurallarını öğreterek, Türkçeyi öğretmek ekonomik anlamda kendine yetebilecek birtakım imkanları sağlayarak, bir gün ülkelerine dönebilecek güçleri kendilerine sunmaya gayret ettik. Bütün bu faaliyetlerimizi yürütürken tabii ki yanımızda en büyük destekçimiz devletimiz vardı. Bize bu anlamda destek veren milletimiz, bağışçılarımız vardı."

Kızılay, 3 yıldır dünya lideri

Geçen yıl Kızılay'ın 44 milyon insana ulaştığını, bunun 11 milyonunun 46 farklı ülkedeki insanlar olduğunu belirten Kınık, şunları kaydetti:

"3 farklı kategoride Kızılay 3 yıldır dünya liderliğini sürdürüyor. 192 ulusal cemiyet arasında dünyada en fazla sayıda insana yardım ulaştıran ulusal cemiyetiz. Dünyada en fazla sayıda ülkede çalışan ulusal cemiyetiz ve maliyet etkinlik açısından da harcamış olduğumuz bütçenin karşılığında oluşturulan sosyal etki açısından da en büyük maliyet ve verimlilik sağlayan ulusal cemiyetiz. Bütün bunları devletimizin himayesi ve milletimizin

desteğiyle yapıyoruz."

Konuşmaların ardından merkezin hizmet binasının açılışı yapıldı. Bakan Nebati ve beraberindekiler hizmet binasını gezdi.

Açılışa İzmir Valisi Yavuz Selim Köşger, AK Parti İzmir milletvekilleri Ceyda Bölünmez Çankırı, Necip Nasır, AK Parti İzmir İl Başkanı Kerem Ali Sürekli, MHP İzmir İl Başkanı Veysel Şahin, Türk Kızılay İzmir Şube Başkanı Kerem Baykalmış ile davetliler ve Kızılay çalışanları katıldı.

FOTOĞRAF AA / MEHMET EMİN MENGÜARSLAN

FOTOĞRAF AA / MEHMET EMİN MENGÜARSLAN

Rami Kütüphanesi: 7/24 Hayatın İçinde Bir Kütüphane

Dünyanın sayılı kütüphanelerinden biri olan Rami Kütüphanesi'nde her yaşa uygun bölümler ve etkinlik alanları bulunuyor.

FOTOĞRAF AA / MURAT KULA

Rami Kışlası'ndan restore edilerek kütüphaneye dönüştürülen, 220 dönümlük alan içinde, 51 bin metrekaarelik peyzaj alanına sahip Rami Kütüphanesi, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla açıldı. Erdoğan açılıшта şunları söyledi:

“Bu abide eseri İstanbul’un en büyük kütüphanesi olarak düzenlediğimiz çalışmalar nihayet bitti. Rami’yi bir kültür merkezi olarak planladık. Günün 24 saati gençlerimiz başta olmak üzere kitapseverlere hizmet verecek. Kullanım alanı 36 bin metrekaareyi geçen, yaklaşık 110 bin metrekaarelik bir alanda şu andaki yapıya kavuşmuş bulunuyoruz. Kütüphanemizin 2 milyonu aşkın kitap ile hizmete başlamasından memnuniyet duyuyorum. Kitap sayımız elbette zaman içinde artacak. Günümüzün olmazsa olmazı dijital kaynaklar da burada meraklılarıyla buluşacaktır. İstanbul’a

kazandırdığımız bu güzel kültür merkezinin restorasyonunda emeği geçen başta bakanımız olmak üzere tüm ekibi özellikle tebrik ediyorum. Gerçekten bu eser her türlü takdirin üzerinde. Ülkemizin, özellikle de İstanbul’un kültürel mirasına sahip çıkmanın ecdada karşı sorumluluğumuz olarak görüyoruz. Ülkemizin en iyi altyapısına sahip bir kongre ve kültür merkezi ve kütüphaneyi milletimizin hizmetine sunduk. Dolmabahçe’deki Yıldız Sarayı’ndaki tarihi eserleri restore ederek tarihimize sahip çıktık. Millî Saraylar Başkanlığı’nı Cumhurbaşkanlığı’na bağlayarak pek çok eserin ihyasını sağladık. Atatürk Kültür Merkezi’ni yeniden ve çok güzel bir şekilde İstanbul’un kültür sanat hayatına kazandırdık. Bir taraftan Kültür ve Turizm Bakanlığı’mız öte yandan belediyelerimiz gençlerimizi kitapla buluşturmak için canla başla çalışıyor.”

FOTOĞRAF AA / ARİFE KARAKUM

Dünyada ilk 10 arasında

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, açılıшта, hizmet yarışı içinde olduklarını belirterek, daima en iyisini, yenisini, kalitelisini sunmanın çabasını verdiklerini dile getirdi.

İstanbul'da açılan Atatürk Kültür Merkezi ile Ankara'da CSO'nun dünya ölçeğinde mimari eserler olarak yükseldiğini dile getiren Ersoy, "Bugün ise geçmiş 250 yılı aşan bir tarihi yapıya sahip çıkarak hayata geçirdiğimiz bir millet bahçesini, bir sanat merkezini, bir ilim kompleksini yani İstanbul Ramî Kütüphanesini açıyoruz. Her üç

yapı da kendi alanlarında dünyada ilk 10 arasında yer alan yapıtlar." dedi.

Ersoy, başarıyı son değil başlangıç bilip daha ileriye, iyiye, "Türkiye Yüzyılı" menziline yürümeye devam edeceklerini vurgulayarak, şunları kaydetti:

"Kültür-sanat merkezlerimizden müzelerimize, inşa ettiğimiz her yeni eseri tek bir hizmet başlığında sınırlandırmadan, insanımızın verimli ve keyifli zaman geçirmek için tercih edeceği çok yönlü, çok işlevli yaşam alanları olarak şekillendiriyoruz. Kütüphanelerimizi de yine bu bakış

FOTOĞRAF AA / ARIFE KARAKUM

açısıyla projelendiriyoruz. Onarım, yenileme ve inşa sürecini eş zamanlı yürüttüğümüz Rami Kışlası'nın benzersiz dönüşümünü mümkün kılan da bu anlayıştır. Burası her şeyden önce eşsiz bir kütüphane. İstanbul'un en büyüğü. Oturma kapasitesi 4 bin 200 kişi, kitap kapasitesi ise 2,5 milyon. An itibarıyla koleksiyonunda 2 milyondan fazla kitap, dijital materyaller ve diğer yayınlar bulunuyor. Alımlarımız sürüyor, kapasitesinin tamamı dolacak."

Türkiye'nin en büyük Atatürk kitaplığı

Türkiye'nin en büyük Atatürk kitaplığını barındıran Atatürk İhtisas Kütüphanesinin de 20 binden fazla kaynak eserle, Rami Kütüphanesinde hizmet vermeye başlayacağını aktaran Ersoy, şöyle devam etti:

"Yakında bu sayı 30 bini geçecek. Kütüphane koleksiyonu, Atatürk'le ilgili eserlerin

FOTOĞRAF AA / ARİFE KARAKUM

yani sıra Türkiye Cumhuriyeti tarihi, Türk dili ve kültürüyle ilgili eserleri de içeriyor. Vatandaşlarımız, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk Kültür Merkezi, Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumunun ilgili yayınlarını, ayrıca bu konularda yurt içinde ve dışında yayımlanmış farklı eserleri bu kütüphanede bulabilir. Yüksek kurumumuz bünyesinde basılmış 2 bin 608 yayının ihtisas kütüphanemizde yer alması ise bizim için ayrı bir gurur vesilesidir. Tabii fazla kitap diye bir anlayışı da asla kabul etmiyoruz. Bu hususta kendimizle yarışmaktayız. Ayrıca yurt dışından da hem Gazi Mustafa Kemal'i konu alan kitapları hem de ülkemizle ilgili basılan eserleri koleksiyonumuza eklemeyi sürdürüyoruz."

Bakan Ersoy, vefatının 100'üncü yıl dönümü dolayısıyla Zü-

beyde Hanım'ı rahmetle anarak, "Anneler, büyük liderlerin arkasındaki gerçek önderlerdir, rehberlerdir. Bütün annelerin ellerinden öpüyor, ahirete uğurladığımız annelerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Kabirleri nur, mekanları cennet olsun inşallah." ifadelerini kullandı. Hizmete girecek Yazma Eserler Kütüphanesine de işaret eden Ersoy, şu bilgileri verdi:

"Burası, nadide el yazmalarına hizmet verecek sergi ve şifahane alanları ile birlikte İstanbul Ramî Kütüphanesini farklı kılmakta, dünyadaki sayılı örnekler arasındaki yerini sağlamlaştırmaktadır. Zira dünyanın en zengin yazma eser koleksiyonlarından birine sahibiz. İlgililer eşsiz el yazmalarını burada görebilecek. Hatta şifahane ve koridorlar

FOTOĞRAF AA / KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

arasındaki camlardan kitapların nasıl restore edildiğini, kitap depolarımızda yürütülen ritmik çalışmaları canlı olarak izleyebilecekler."

Ersoy, kütüphanenin kapalı kullanım alanının 36 bin 257 metrekare, iç avlu peyzaj alanının ise yaklaşık 51 bin metrekare olduğunu altını çizerek, serbest çalışma salonları, bebek, çocuk ve gençlik bölümleri, konferans, sergi ve fuaye salonları, atölye ve etkinlik alanları, kafeterya, cami, bebek bakım odası ve diğer yaşam alanlarıyla her

ihtiyacın düşünüldüğünü söyledi.

Kışlanın iç avlusunda, dünyanın en iyi örneklerine benzer bir millet bahçesi projesinin hayata geçirildiğini vurgulayan Ersoy, şöyle devam etti:

"Rami Kütüphanesi, İstanbul gibi 7/24 açık ve hayatın içinde olacak. Sunduğu imkanlardan bütün vatandaşlarımız en üst düzeyde yararlanabilecek. Bu istisna eser engellilere, yaşlılara, özel gereksinimleri olan bütün vatandaşlarımıza cevap verecek donanımdadır.

Son olarak şu çok önemli bilgiyi de sizlerle paylaşmak isterim. İstanbul Ramî Kütüphanesi, 30 Aralık 2022'de Biosphere tarafından yerinde gerçekleştirilen denetimde, sürdürülebilirlik sertifikası almaya hak kazanan ülkemizdeki ilk kurum olmuştur. Biosphere, 'Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi' tarafından akredite bir programdır. Bu sertifika, koruma, araştırma, iletişim ve sergi alanlarında faaliyet gösteren kurumlar için tasarlanmış bir turizm sürdürülebilirlik sertifikasıdır. Dünyada İspanya dışında

FOTOĞRAF AA / KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

bu sertifikaya sahip kurumu olan tek ülke Türkiye olmuştur. Malumunuz olduğu üzere, "Türkiye Sürdürülebilir Turizm Programı'nı hazırlayarak, uluslararası düzeyde tescilini aldık. Dünyada böylesine kapsamlı bir çalışmayı yapan ilk ülke olarak bunun meyvelerini toplamaya başlıyoruz."

Her yaş aralığına özel kütüphane

İstanbul'un en büyük kütüphanesi olan Ramî Kütüphanesi'nin, bütün kütüphaneler arasında

çok özel bir yeri olduğunu dile getiren Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdür Yardımcısı Ahmet Aldemir kütüphanenin dikdörtgen mimarisini bir yaşam döngüsü gibi düşünerek her yaş aralığına özel kütüphane hazırlandığını kaydetti.

Aldemir, kütüphanede yaş gruplarına, pedagojik alanlara ve araştırmacılara göre farklı alanlar olacağını altını çizerek, "Döngüsel mimarisine uygun olarak binanın bütünlüğünü sağlayan sistematik bir kütüphane kurduk." dedi.

Oturma kapasitesi 4 bin 200 kişi, kitap kapasitesi ise 2,5 milyon. An itibarıyla koleksiyonunda 2 milyondan fazla kitap, dijital materyaller ve diğer yayınlar bulunuyor.

Erken okuryazarlık döneminin çok önemli olduğunu aktaran Aldemir, şunları söyledi:

"Çocuklarımızın erken okuryazarlık döneminde okumaya başlaması ve okuma alışkanlığını orada kazanması gerekiyor. 'Anne karnındayken çocukla konuşun.' diye bizim bir bilgimiz vardır. Bu bilgi aslında çocuğun bizi duyduğunu, hafızaya aldığını ve bunları ileride kullanacağını söyler. Kitap okunan çocukla, kitap okunmayan çocuk arasında çok ciddi fark var. Bu fark onların hayal dünyası, kelime dağarcığı ve akademik başarıları anlamında ileride mutlaka karşısına çıkıyor. Bu açıdan çocuklarımızın çocuk kütüphanesine gelerek kitapla tanışmasını istiyoruz. Ama bu tanışma sadece kitapla değil oyunla ve etkinliklerle de olacak."

Ahmet Aldemir, çocuk gelişimi ve okul öncesi uzmanlarıyla kütüphane görevlilerinin çocuklarla ilgileneceğini dile getirerek, "Gelen çocuklarımız kütüphaneye üye olacak. Üye olan çocuklarımız büyüdüklerinde, halk kütüphanelerinden aldıkları kitapları ve dışarıdan aldıkları kitapları ekleyerek okuma arşivlerini de oluşturacak. Okuma kültürüne, okuma alışkanlığına ilk adımı burada atmış olacaklar." diye konuştu.

Rami Kütüphanesi'nde yaklaşık 2 milyon, bebek bölümünde ise 10 bine yakın kitap ve kitap dışı materyalin bulunduğu işaret eden Aldemir, "Sadece kütüphaneyi görmeyeceksiniz. Aslında burası bir rekreasyon alanı. İstanbul'da daraldığınızda, sıkıldığınızda bir ticari alana ya da kafeye gitmek yerine kütüphaneye gelerek, ücretsiz kamusal alandan faydalanmak

isteyeceksiniz. Burada kütüphaneyle beraber aynı zamanda kültür, sanat, edebiyat aktiviteleri, sergiler ve faaliyetler de göreceksiniz." değerlendirme-sinde bulundu.

3 Atölyede, 74 uzman restoratör çalışıyor

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Kitap Şifahanesi ve Arşiv Dairesi Başkanı Nil Baydar, geniş bir ekiple çalıştıklarını ve yazma eserlerle ilgili farklı birimlerin de kütüphanede olacağını da söyledi.

Şifahanede okuma salonu, sergi salonu, kitapların dijital görüntülerinin alındığı fotoğraf stüdyosu ve hat levha konservasyon birimi gibi pek çok alanın bulunduğu işaret eden Baydar, "Ayrıca burada üç büyük restorasyon atölyemiz var. 74 uzman restoratörle birlikte çalışacağız. Ayrıca mikrobiyologlarımız, kimyagerlerimiz ve diğer uzman arkadaşlar da bizimle birlikte görev yapacaklar." ifadelerini kullandı.

Baydar, yazma eserlerin onarımı, dijitalleştirilmesi ve saklanmasıyla yüksek standartta malzemelerle dünya standartlarında yöntem ve teknikler kullandıklarını altını çizerek, şu bilgileri verdi:

"Gelen ziyaretçiler, ilgililer şeffaf kapılardan, pencerelerden, içeride yapılan çalışmayı izleyebilecek, doğrudan işin mutfağını görmüş olacak. Sergi, seminer, söyleşi, sempozyum faaliyetleri de gerçekleştireceğiz. Dolayısıyla Rami Kütüphanesi, Yazma Eserler Kurumunun halkla iç içe olabileceği bir yer olacak."

FATİH'TE "KARANLIKTA BİR SADA"

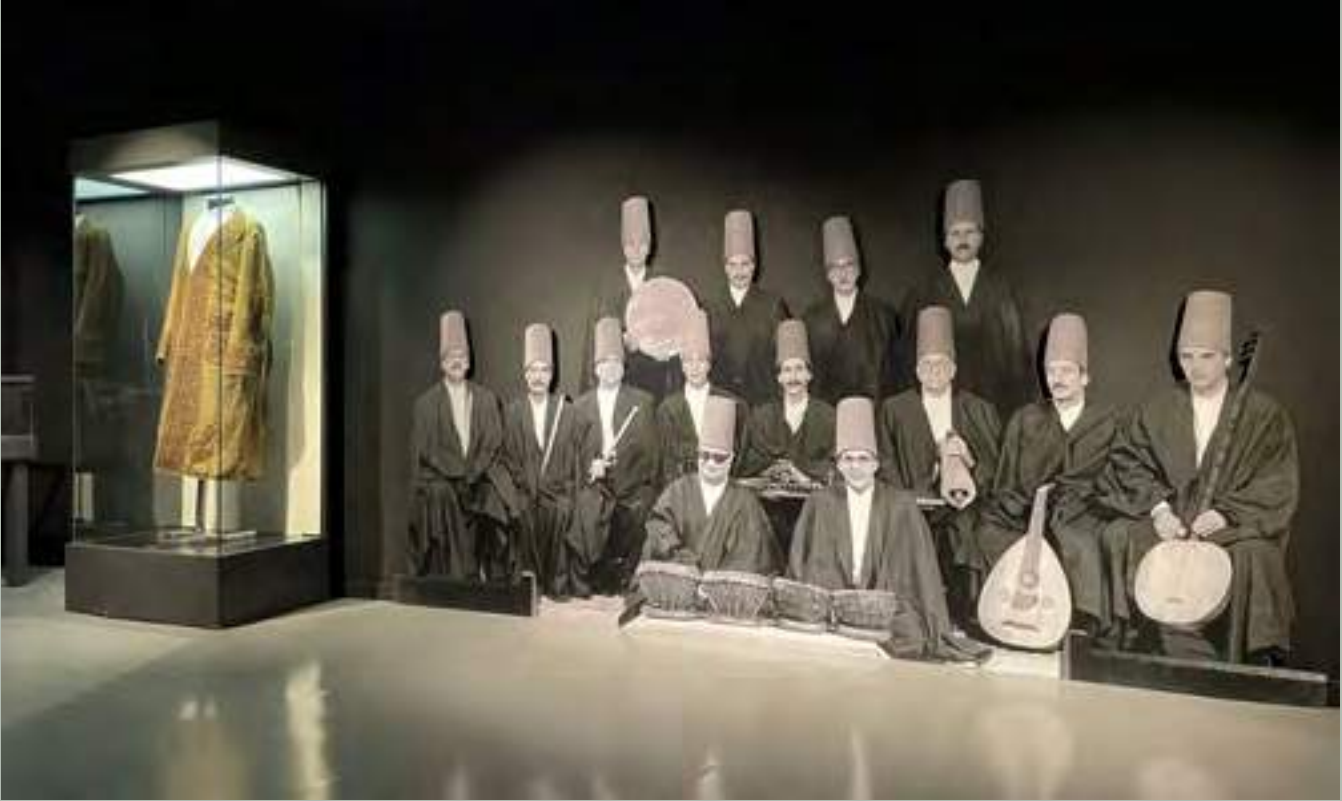
FOTOĞRAF AA / FATİH TÜRKYILMAZ

Türk musikisinin icracısı, hâfız, mevlidhan ve ses sanatkârı Kâni Karaca, Fatih Belediyesi tarafından Nusret Çolpan Sanat Galerisi'nde düzenlenen 'Karanlıkta Bir Sadâ: Kâni Karaca' sergisiyle anılıyor. Açılışı 28 Ocak'ta gerçekleştirilip 28 Nisan'a kadar ziyarete açık sergide Kâni Karaca'nın kendi ifadeleriyle hayat hikâyesi, hakkında söylenenler ve yazılanlar, bugüne kadar yayınlanmış ve tespit edilebilen plak, CD ve kasetleri, çeşitli özel eşyaları, hayatının çeşitli dönemlerindeki fotoğrafları yer alıyor.

Yaşarken tarihe maloldu

1930'da Adana'da doğan Kâni Karaca, hayat yolculuğuna küçük yaşta gözlemini kaybederek başladı. Yeteneği fark edilerek getirildiği İstanbul'da tam 54 yıl boyunca Fatih'te yaşadı. 1950 yılından itibaren radyo mikrofonlarından, İstanbul'un önemli musiki mahfillerinden, camilerden, plaklardan, kasetlerden, CD'lerden, televizyon ekranlarından ve dünyanın dört bir tarafındaki sahnelerden yükselen sadâsıyla yaşar-

FOTOĞRAF AA / FATİH TÜRKYILMAZ

FOTOĞRAF AA / FATİH TÜRKYILMAZ

FOTOĞRAF AA / FATİH TÜRKYILMAZ

ken zamanını aştı ve tarihe mal oldu. Emsalsiz kudretteki sesi dünyanın pek çok ülkesinin önemli akademik müzik merkezlerinde arşivlendi.

Kâni Karaca'nın farkı, Türk müziğinin hem dinî hem de lâ-dinî icralarında zirve olmasıydı. Kur'an tilavetinde İstanbul üslubunun ve Türk musikisi icrasında geleneksel tavrın son büyük temsilcisiydi. 2004'te vefatıyla, Türk musikisi tarihinde bir devrin kapandığı kabul edildi. Tek başına Kâni Karaca'yı bilmek ve tanımak

için bir keşif yolculuğuna çıkmak üzere onu dinlemeye başlamakla adım atmak, Türk musikisini bütün güzelliklerine doğru bir kavrama niyeti anlamına gelir.

Genç kuşaklarla buluşuyor

Kâni Karaca'yı genç kuşaklarla buluşturmayı amaçlayan serginin küratörlüğünü Mehmet Güntekin yaptı. Sergi açılışına Fatih Belediye Başkanı Mehmet Ergün Turan katıldı. Gencinden yaşlısına yoğun ilginin gösterildiği

sergide; özel bir bölümde oluşturulan ses enstalasyonu ile Kâni Karaca'nın bugüne kadar hiç yayınlanmamış Murat Bardakçı'nın arşivinde yer alan çok özel icraları, izleyici ile buluştu. Açılış akşamında sergiyi gezenler, ardından Kâni Karaca'nın eserlerinden oluşan konsere de katılma fırsatı buldu.

Başkan Mehmet Ergün Turan, "Son devrin büyük ses sanatçılarından üstat Kâni Karaca'yı anmak ve hatırasını yaşatmak amacıyla hazırladığımız sergi-

FOTOĞRAF AA / FATİH TÜRKİYİLMAZ

ye teşekkürleriniz için teşekkür ediyorum. Kâni Karaca, bizim kuşağın da dahil olmak üzere uzunca bir dönem genç nesillere, tüm dünyaya ve Türkiye'ye klasik ve dini musikimizi tanıtan lezzetini tattıran bir isimdir. Keyifle gezilecek çok güzel bir sergi oldu. Ben önceden de gezdim sergiyi, benim için çok duygusal bir ortamdı. Farklı bir sergileme oldu. Biz samimiyetle gayret edip bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Çünkü Fatih'e yakışan budur. Fatih, İstanbul demektir. İstanbul adına kaybettiğimiz ne varsa bunları tekrar bulmak istiyorsak

buradan başlamak zorundayız. Köklerimizin birçoğu hala biraz silkelediğimizde hemen altından o cevher çıkıyor. Bir zamanlar cami fitlerinde çınlayan, radyolarda, televizyon ekranlarında adeta çağlayan tarihe mal olmuş bu sanatkar, bundan sonra da inanıyoruz ki unutulmayacak" ifadelerini kullandı.

Sergiyi Fatih Belediyesi Nusret Çolpan Sanat Galerisi'nde 28 Nisan'a kadar gezebilirsiniz.

FOTOĞRAF AA / FATİH TÜRKİYİLMAZ

KIZILAY KÜLTÜR SANAT YAYINLARI OKUYUCUYLA BULUŞTU

FOTOĞRAF AA / AHMET ESAD ŞANİ

FOTOĞRAF AA / AHMET ESAD ŞANİ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi (SBÜ) 15 Temmuz Şehitleri Konferans Salonu'nda gerçekleştirilen tanıtım kapsamında, arşiv fotoğrafları ve kitapların görsellerinden hazırlanan sergi de ziyarete açıldı.

Türk Kızılay Genel Başkanı Kerem Kınık toplantıda yaptığı konuşmada Kızılay'ın kurucularının neredeyse tamamının etkinliğin gerçekleştirildiği Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane binasında görev yapan akademik personelden oluştuğunu söyledi.

Kızılay'ın 11 Haziran 1868'de başlayan kuruluş hikayesini ve tarihi süreçte katkı sağlayan isimlerin çabalarını anlatan Kınık, kurumun kültür sanat alanındaki faaliyetlerini yayıncılık çalışmalarıyla güncellediğini vurguladı.

Okuyucunun beğenisine sunulan eserlerde çok önemli bilgi ve belgelerin yer aldığına işaret eden Kınık, üretilen bilgileri kayıt altına alınıp ölçülmesinin ve dünya ile paylaşılmasının önemine dikkati çekti.

Kınık, hatırat dizilerinden bilimsel çerçevelere, popüler teknolojik yayıncılıktan edebiyata ve şiire kadar çeşitli eserlerin Kızılay Kültür Sanat Yayınları tarafından yayımlanacağını belirterek, "İnsanlığa ait olan bilgiyi insanlıkla paylaşmak için kültür sanat yayınlarımızı yeni yüzüyle karşınıza çıkartıyoruz. İçinde çok farklı yelpazelerde içerikler göreceksiniz." değerlendirmesinde bulundu.

Kızılay'ın kurucuları arasında yer alan Marko Paşa'nın torunu Despina Anaç, toplantıya Atina'dan video konferans yöntemiyle

bağlanarak konuşma yaptı. Gerçekleştirilen çalışmaların kendisini çok heyecanlandığını ifade eden Anaç, Marko Paşa ile ilgili araştırmalarını ve yazdığı kitabı anlattı.

Kızılay Genel Müdürü Dr. İbrahim Altan, İHH Mütevelli Heyeti Başkanvekili Hüseyin Oruç ve Kızılay Akademi Başkanı Alpaslan Durmuş'un yanı sıra kitaplara katkıda bulunan akademisyen, araştırmacı, yazar, editör, tasarımcı ve tercümanlar da söz alarak gerçekleştirilen çalışmalara ve yayımlanan eserlere ilişkin bilgiler verdi.

Kızılay Kültür Sanat Yayınları'nın Hilal-i Ahmer hemşire ve ebelerinin tuttuğu notlardan hazırlanan "Ebelik Staj Defteri", ev kazalarını önlemek için alınacak önlemleri görseller eşliğinde anlatan "Evde Güvenli Yaşam" ve insani diplomasinin somut yansımalarının ele alındığı "Kuramdan Uygulamaya İnsani Diplomasi" adlı kitaplar etkinliğe katılanlara hediye edildi.

"Balkanlar'da Yetim Türkler", "Plevne'den Erzurum'a Kızılay'ın Emri Altında", "Balkanların Yükü", "Balkanlar'dan Türkiye'ye Göçler", "Süper Havalı Teknoloji Nasıl Çalışır", "Sanat Bakacından Savaş", "Adnan Adıvar", "Besim Ömer Paşa", "Safiye Hüseyin Elbi", "Yusuf Akçura" ve "Öteki Sürgün" adlı eserler de ilk etapta yayına hazırlanan 14 kitap arasında yer alıyor.

SENSİZ
OLMAZ

1

BİREYSEL ABONELİK İŞLEMLERİ

Kredi kartı ile :

<https://www.kizilaymagaza.org.tr>

2

TOPLU ABONELİK İŞLEMLERİ

Dergi abone sorumlusu : furkan.saykal@kizilay.com.tr
0507 556 87 96

Özgürlüğüne düşkün faturalılara Modüler Tarifeler!

Çünkü Modüler Tarifeler'de **taahhüt yok, aşım derdi yok.**

Değişen ihtiyaçlarınıza göre kendi tarifenizi oluşturabilme özgürlüğü var.

Modüler Tarifelere yeni hat aktivasyonu, numara taşıma ve faturasızdan faturalıya geçiş yolu ile gelen bireysel abonelerimiz kayıt olabilir. Modüler Tarifeler kapsamında farklı dakikalardan oluşan seçenekler vardır. Aboneler paket almak isterlerse aynı fatura dönemi içerisinde tarifeye ek her GB paketini bir kez seçebilir ve dileyen aboneler bu paketlerin tümünden birlikte yararlanabilir. Faydalar devretmez ve tükendiğinde kullanım durdurulur. Telsiz kullanım ücreti alınır. Yeni hat tesisinde ÖİV ve telsiz ruhsatname ücreti ayrıca alınır. Ayrıntılar için www.turktelekom.com.tr

Türk Telekom
Değerli Hissettirir